

Kamutay, İsmet İnönü hükûmetine itimat etti

Mühim nutkunda Balkan paktından bahseden Başbakan: "Müttefikler birbirinin emniyetini kendi emniyetleri gibi tutmak zihniyetindedirler," diyor

İsmet İnönü

Ankara, 7 (A.A.) — Kamutay bugün Hasan Sakanın başkanlığında toplanmıştır. Başkan, toplantıyı açarken Kamutay gündeliğinde seçim işi bulunduğunu söylemiş, seçim mazbatalarından muaf görülen ikisinin kurulacak bir encümen tarafından tetkik edileceğini bildirmiştir. Bunun üzerine seçim dairelerinin isimleri okunmuş ve mazbataları ayrı ayrı reyeye konulmak suretiyle kabul edilmiştir.

"Yakın komşularımızla iyi geçinmek, siyasetimizdir."

Encümenler için yapılan seçimden sonra ise, hükûmetin beyannemisini dinlemek için saat 17 de tekrar toplanmak üzere Kamutay toplantısına aralık vermiştir.

Başbakanın Beyanâtı

Kamutay saat 18,30 da Abdülhalik Rendânın başkanlığında tekrar toplanacağı vakit Başbakan İsmet İnönü kürsüye gelerek şu beyanatta bulunmuştur:

"Büyük ulusun sayın vekilleri; hükûmet, şimdiye kadar olduğu gibi, sade bir program sahibidir. Ancak programı tatbik için sağlam bir azim ve katı bir karar ile çalışmak yolundadır. Biz, inkılapların vücuda getirdiği yeni Türk cemiyetinin içerden ve dışardan sulh ve emniyet içinde çalışıp ilerlemesini amaç tutuyoruz. (Alkışlar.)

Sulhün ve huzurun bulanması için kalacak ve icabında ehliyetle ve fedakârlıkla korunacaktır.

(Devamı 10 ncu sayıfada 2 inci sütununda)

Bulgaristan bir muhtırayla Uluslar Kurumuna bizi şikâyet etti

Bir harp arifesinde bulunuyormuş gibi, Bulgar hududuna asker, mühimmat yığmışız; Edirne'de çeteler teşkil etmişiz!

Bulgar Başbakanı, kabine azaları arasında..

Cenevre, 7 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor:

Uluslar kurumu nezdinde Bulgar murahhası B. Antonof Genel kâtip B. Avenol'a bir muthra vermiştir.

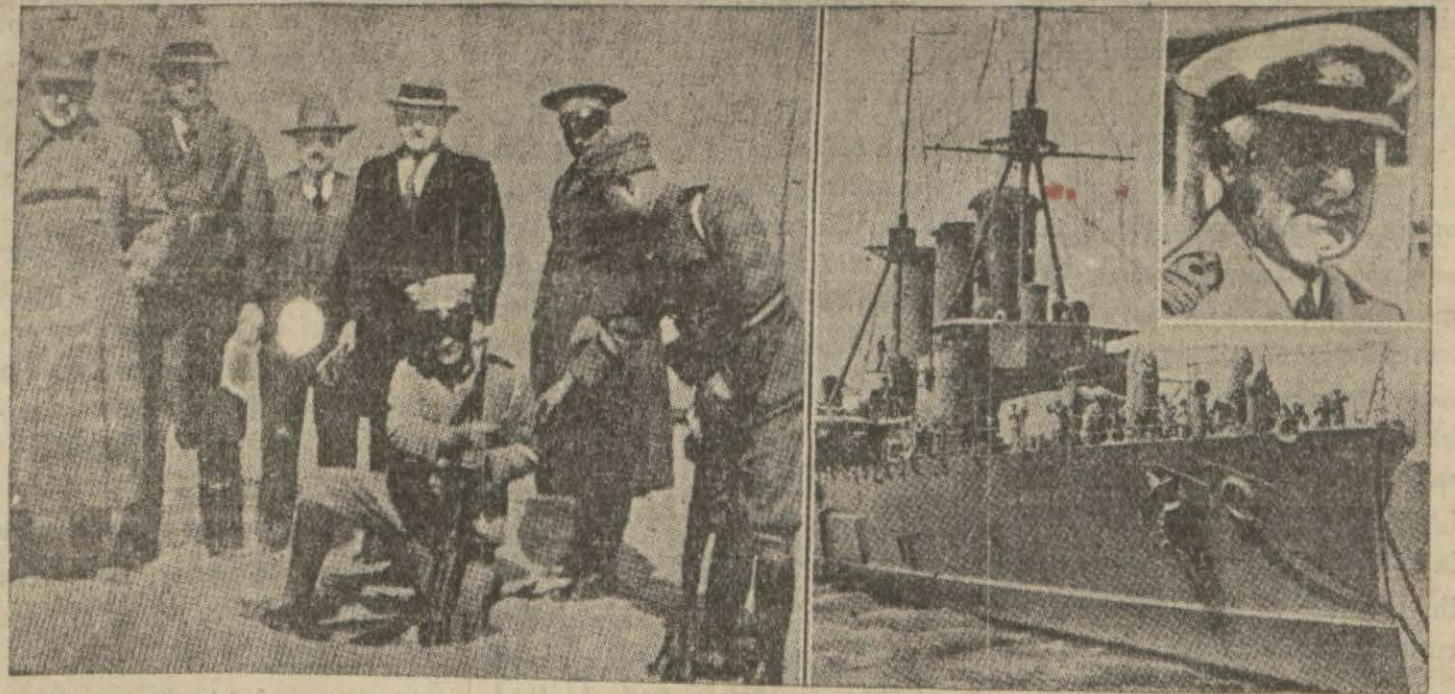
Bu muhtırada Türkiyenin teslimatından şikâyet edilmektedir. Cenevredeki Bulgar mahafili Antonof tarafından yapılan bu teşebbüsün yalnız bir dostane nazar teatisini mümkün kılarak Bulgarlarca gayritabii addedilen bu vaziyete bir nihayet verdirmeği istihdaf ettiğini söylemektedir.

Cenevre, 7 (A.A.) — Havas ajansı bildiriyor:

(Devamı 10 ncu sayıfada 5. ci sütununda)

Asi filo, Midilli, Sisam ve Sakız adalarını zaptetti

Asilere yardıma çalışan 16 vapuru boğazlarda durdurttuk — Hükûmet kuvvetleri ileri harekâta başlamak üzere ...

Asi Averof zırhlısıyla asi Amiral Dnestikas — Venizelosun evinden çıkarılan silâhlar sayılıyor...

Atina, 7 (Hususi muharririmiz bildiriyor:) — İngiliz Elçisi hükûmetlehinde müzaheretinde bulundu. Buraya gelen haberlere göre, bir günlük diktatör Plastiras Milanda polis muhafazasında bulunmaktadır. General Kondilis Sü Mareşallığına terfi eylemiştir.

Asi donanma Midilli, Sisam ve Sakız adalarını zaptetmiştir. Asi gemilerden biri Kavalaya gelmişse de hükûmet tayyarelerinin bombardımanına uğrayarak hemen uzaklaşmağa mecbur kalmıştır.

Kış hafifliyor; ilk harekât başlamak üzere

Atina, 7 (A.A.) — Harbiye nazırı General Kondilis'ten gelen yeni bir telgrafta deniliyor ki: Şiddetli kışa rağmen kıtaat cepheye doğru ilerlemekte ve esliha, mühimmat sevkiyatı için manîyaya uğramamaktadır. Dün öğleden sonra hava iyileşmeğe baş

(Devamı 9 uncu sayıfada 1 inci sütununda)

Umumî vaziyet

Yunanistanda isyan başlı yalı bir hafta oluyor. Bu müddet içinde henüz ne hükûmet, ne ihtilâlciler katı bir netice elde etmiş değillerdir.

Hükûmet, Desta ve Usturma ırmakları arasındaki havali müstesna olmak üzere karada bütün Yunanistana hâkimdir. İki tarafı ırmak, cenubu deniz, şimali Bulgaristan olan bu asi muntakası General Komenos'un elindedir. Gümülci neden hareket eden hükûmet taraftarı General Yalistras'ın muvaffakiyeti hakkında hiçbir haber tebliğ edilmemiştir.

Komenos mevkiin kendisine

(Devamı 9 uncu sayıfada 4 üncü sayıfada)

Ev değil meğer bir kaleymiş!

Venizelosun evi nasıl arandı? daireleri birbirinden ayıran çelik kapılar nasıl açıldı?

ATINA 7 (Atinaya yolladığımız muharrir arkadaşımız yazıyor) — Venizelosun Atinadaki evinde, zabıta kuvvetleri tarafından araştırmalar yapılmıştı. Araştırmanın sebebi, Venizelosun evinde isyanla alakadar bazı kimselerin saklandığına dair zabıtaya yapılan bir ihbardı.

Polisler, Venizelosun evini araştırmak için dış kapıyı çaldıkları zaman kapıcı, kendilerine kapıyı açmış, ev sahibinin muvafakati olmaksızın araştırma yapılmasını protesto etmiştir.

(Lütfen sayfayı çeviriniz)

Habeş imparatoru anlatıyor!

"Davamızda haklıyız, bunu ispata hazırız,"

Müzakere başlıyor, bîtaraf bir mıntaka tesis için muvakkat bir anlaşma yapıldı

— Siz hakikaten sulh mü istiyorsunuz?

Cevap verdi:

—Evet sulh istiyoruz. Tazminat vermek lâzımsa, ve verilmesi hak ise vermeğe razıyız. Fakat Valval hâdiselerinin mes'uliyetini körü körüne kabul etmiyecek. Bütün meselenin bitaraflık ve adalet icabatı içinde hallini temine uğraşacağız. İtalya tarafından alınmaz vaziyetin hakikaten mutabık olmıyan malûmata istinat ettiği açıkça görüldüğünden dostluk müahedesinin beşinci maddesi mucibince hareket olunmasını istedik. Bu maddeye göre, alelade usul dairesinde hallolunamayacak meseleler bir komisyon teşkili ile halledilir. Teklifimiz reddile karşılandığı için Milletler Cemiyetinin mesele ile meşgul olmasını istedik. İtalyan murahhası, 1923 tarihli İtalya — Habeş müahedesinin beşinci maddesi mucibince hallolunacağını söylediğinden Milletler meclisi nezdindeki murahhasımız, meselemizin gelecek konsey içtimama kadar geciktirilmemesi için ısrar etmektedir.

(Devamı 10 ncu sayıfada 1 inci sütununda)

İtalyanlar İtalyan Somalisi için yeni bir yol yaptılar. Yolun içinde Somalili bir anne ile çocuğunun resmi bulunmaktadır. Yukarıki resimde görüyorsunuz...

Adisababa, (Deyli Ekspres muhabiri) — Bugün Habeş İmparatoru Haile Sellasi ile görüşmeğe muvaffak oldum. İmparator, kırkını yeni geçmiş, ince, Franszca iyi konuşan, iri melânkolik güzel, yüzü sevimli bir adamdır. İmparator yeni sarayında gördüm. Siyah elbiseler giymişti. Kendisine sordum:

TELGRAFLAR

Dün Kamutay ihtisas encümenleri seçildi

Ankara, 7 (A.A.) — Bugünkü toplantısında yapılan seçim sonun da Kamutay Encümenleri şu suretle teşekkül etmiştir:

Adliye Encümeni:

Salah Yargı (Kocaeli), Abdülhak Fırat (Erzincan), Ali Rıza Türel (Konya), Atıf Akgüç (Bursa), Fuat Sirmen (Erzurum), Fuat Gökbudak (Urfa), Hasan Ferit Perker (Kayseri), Hasan Hayri Tan (Kocaeli), Muhittin Baha Pars (Ordu), Mümtaz Ökmen (Ankara), Osman Dincer (Mardin), Osman Niyazi Burcu (Ba-

Polisler, evin içine girdikleri zaman odalardan birinde Venizelolist klübü reislerinden Ksiosu bulmuşlardır.

Ksiros, polislere mukavemet göstermeğe teşebbüs etmiş ise de teslim olmağa mecbur kalmıştır.

Venizelosun evinin içi bir kaleye benzemektedir.

Evin muhtelif daireleri çelik kapılarla birbirinden ayrılmaktadır. Fakat evin zemin katında yapılan taharriyat esnasında gördükleri mükemmel tertibat polisleri şaşırtmış ve hayrete düşürmüştür.

Mahzen vazifesini gören zemin katında, iki bin küsur fişek, dolaplara muntazam bir surette yerleştirilmiş, muhtelif çap ve sistemde bir çok tabanca sayılmıyacak derecede el kumbaraları, ve çelikten yapılmış bir kuyu içinde tüfekler bulunmuştur.

Mahzenin muhtelif demir kapıları kapalı bulunduğu cihetle, bunların açılması saatlerce sürmüştür. Bu çelik kapılar, tertibatını bilmiyenler tarafından açılmağa teşebbüs edilirse otomatik bir takım tertibatla arkalarında saklanmış olan parlayıcı maddelerin parlayacağı rivayetleri dolayısıyla için, zabıta bu hususta çok ihtiyatlı davranmış, evin kapılarını çilingirlerle açtırmıştır.

Evde, Venizelosun isyan hareketini çoktanberi hazırlamış bulunduğunu gösteren mühim bazı vesikalar, bir takım şifreler bulunmuştur.

Vesikalar arasında, bugün şarkı Makedonyada asilerin başında bulunan General Kammenosa Venizelistlerin emniyet ve itimat gösterebilecekleri hakkında Venizelosun muharrem bir tami mi de vardır.

Bundan başka, Venizelosun evinde son sistem bir radyo makinesi bulunmuştur. Bu makinenin bir hususiyeti de telsiz telgraf alabilecek bir takım tertibatı haiz bulunmasıdır.

Evde bulunan silâhlar, bombalar, fişekler, şifreler, vesikalar ve telsiz telgraf makinesi müsendere edilmiş ve Yunan emniyeti umumiyesine gönderilmiştir.

Venizelosun dışarı çıktığı zaman bindiği zırhlı otomobil hükümetçe müsader edilmiştir. Şimdi bu otomobili Atina polis müdüriyeti kullanmaktadır.

İlkesir), Ragıp Akca (Kocaeli), Raif Karadeniz (Trabzon), Refik İnce (Manisa), Sadettin Ferit Talay (Bursa), Şeref Aykut (Edirne), Dr. Şükrü Şenozan (Kastamonu), Tefvik (Antalya).

Arzuhal Encümeni:

Zekâi Apaydın (Diyarbakir), Ziya Karamürsel (İstanbul), Akif Akyüz (Çorum), Hayrettin Karan (Balıkesir), Hüsnü Konay (Tokat), İbrahim Demiralay (Isparta), İsmail Çamaş (Ordu), İsmail Hakkı Mumcu (Amasya), Kemalettin Olpak (Kocaeli), Meliha Ulaş (Samsun), Mehmet Şahin (Gaziantep), M. Ali Yörükler (Samsun), Mustafa Fehmi Gerçek (Bursa), Münip Boya (Van), Nuri Tuna (Muğla), Reşid Açar (Gaziantep), General Şefik (Denizli), Şevket Erdoğan (Gümüşane), Tayfur Sökmen (Antalya), Ziya Başara (Sivas),

Bütçe Encümeni:

Mustafa Şeref Özkan (Burdur), Mükerrrem Ünsal (Isparta), Sırrı Day (Trabzon), Aziz Akyürek (Erzurum), Enver Adakan (Balıkesir), Faik Kaltakkıran (Edirne), Fakihe Öymen (İstanbul), Hüsnü Çakır (İzmir), İhsan Tav (Bayazıt), General Kâzım İnankur (Izmir), D. Mustafa Çeltkin (Çorum), Nahid Kervan (Kayseri), Rasim Başara (Sivas), Recep Zühtü Soyamal (Zonguldak), Remzi Çiner (Sivas), Rıza Erten (Mardin), Rüştü Bekit (Diyarbakir), Sadettin Uraz (İstanbul), Süleyman Sırrı İçöz (Yozgat), Süreyya Genca (Tokat), Şevket Ödül (Kırklareli), Tahsin Berk (Elaziz), Tahsin Coşkun (Kastamonu), Turgut Türkoğlu (Manisa), Yahya Galip Kargı (Ankara),

Dahiliye encümeni:

Cemil Uybadın (Tekirdağ), Faik Öztürk (Tekirdağ), Şükrü Yaşın (Çanakkale), Atıf Tüzün (Çoruh), Behçet Günay (Urfa), Eesat Özoğuz (Kars), Fatin Güvendiren (Bursa), Galip Pekel (Tokat), Hacim Kezer (Balıkesir), Halil Karatavsu (Zonguldak), Hilmi Ergeneli (Çanakkale), Hilmi Uran (Seyhan), İsmail Kemal Alpars (Çorum), İsmail Müştak Mayakon (Siirt), Mehmet Somer (Kütahya), Mitat Şükrü Bleda (Sivas), Muhiddin (Urfa), Münir Akkaya (Giresun), Nakiye Elgün (Erzurum), Rasih Kaplan (Antalya), Rifat Vardar (Zonguldak), Sabiha Görkey (Sivas), Vasfi Çınay (Malatya), Vasfi Raşit (Sivas), Zühtü Durukan (Samsun).

Divanı muhasebat encümeni:

Faik Soylu (Niğde), Mitat Aydın (Trabzon), Ali Rıza Özenç (Çorum), Ferruh Güpgüp (Kayseri), Hamdi Çürsoy (İstanbul), Hayrullah Ergin (İstanbul), Hazim Börekçi (Kırşehir), Hilmi Çoruk (Mardin), Hüsnü Kitapçı (Muğla), Mehmet Eren (Maraş), M. Halit Üner (Konya), Nabi Z-

B. Musolini'den İsmet İnönü'ne

Yeni Türkiyenin yapıcı eserleri karşısında Faşist hükümeti

Ankara, (A.A.) — Başbakan İsmet İnönünün Başvekilliğinin onuncu yıl dönümünden ötürü İtalya Başbakanı Bay Mussolininin gönderdiği telyazısı ile Başbakanımızın cevabı aşağıdadır:

Başbakan General İsmet İnönü..

Ankara

Zatı devletlerinin deruhte buyurdıkları yüksek vazifede on seneyi ikmal etmeleri münasebetiyle, samimi tebriklerimi ifade ve yeni Türkiye önderinin idaresi altında zatı devletlerinin riyaset ettiği hükümetin yapıcı eserinin inkişafı Faşist hükümeti tarafından derin bir muhabbatla takip edilmekte olduğunu teyit ederim. Zatı devletlerinin daha uzun müddet memleketinin nefine olarak velûd mesaisine devam edebilmesi temennileriyle kendilerine dostane selâmlarımı gönderirim.

MUSSOLINI

Başbakan Bay Mussolini

ROMA

Başvekilliğimin onuncu yıl dönümü münasebetiyle zatı devletleri tarafından irtisal buyrulan nazik telgraftan dolayı pek mütehassis olarak en hararetle teşekkürlerimin kabülünü rica ederim. Zatı devletlerinin memleketim hakkındaki sevimli sözleri Türk-İtalyan münasebetlerini ihata etmekten hali kalmamış ve Türkiye hükümetinin Faşist hükümeti ve onun mümtaz şefi hakkında beslenen hissiyata tamamen uygun bulunan dostane ruhu aksettirmektedir.

İSMET İNÖNÜ

râ Yıldırım (Çorum), Nafiz Dumlulu (Erzurum), Rifat Ünür (Çankırı), Sungur (Yozgat).

Gümrük ve İnhisarlar encümeni:

İsmet Eker (Çorum), Ali Dikmen (Kocaeli), Behire Bediz (Konya), Daniş Eyüboğlu (Trabzon), Dr. Emin Cemal Suda (Bolu), Emin İnankur (İçel), Hulûsi Oruçoğlu (Sinop), Dr. Hüseyin Avni Ercan (Muğla), İbrahim Mete (Seyhan), İstamat Özdamar (Eskişehir), Dr. Kâzım Samanlı (Denizli), Dr. Mazhar Germen (Aydıncık), Nafiz Aktin (Amasya), Numan Aksoy (Antalya), Nuri Göktepe (Aydıncık).

Hariciye encümeni

Saffet Arrkan (Erzincan), Necmettin Sadık (Sivas), Asım Us (Çoruh), Cevat Abbas Güner (Bolu), Halil Mentеше (İzmir), Hasan Cemil Çambel (Bolu), Hikmet Bayur (Manisa), Hüseyin Gerede (Sivas), Kâmil İrdelp (Niğde), Mahmut (Siirt), Nazım Poroy (Tokat), Sıtkı Şerif Eken (Kastamonu), Süreyya Yiğit (Kocaeli), Yahya Kemal Beyath (Tekirdağ), Zeki Mesut Alsan (Diyarbakir),

(Sonu yarım)

Kendi duyularımız

Trakyada yüz bin köy evi yaptırılacak

Trakyaya yerleştirilecek muhacirlerin buğday ve hayvan verilecek

Ankara, 7 (Kurun) — Öğrendiğime göre İskân tahsisatının bir milyon lira arttırılması kararlaştırılmıştır. Bu para, önümüzdeki mali sene içerisinde Trakyada yerleştirilecek muhacirlere harcanacaktır. Bunun için umumi müfettişlik tarafından bir program hazırlanarak hükümete verilmiştir. Buna göre, kabul edilecek bir milyon fazla tahsisatla Trakyada yüz bin köy evi alınacaktır. Umum müfettişliğin araştırmaları neticesin-

de, azami tasarrufa riayet etmesi suretiyle yaptırılacak bu evlerde her biri hükümete 60 liraya mal olacaktır. Fazla tahsisattan artıracak para ile, yerleştirilecek muhacirlere birer ton buğday ve birer çift hayvan dağıtılacaktır. Alınacak bu gibi tedbirler, yardımlarla gelecek sene Trakyada yeniden iskânları temin edilecek muhacirlerin yekünü yüz bin geçecektir.

Adliye ayırma encümeni bayram ertesi toplanıyor

Ankara, 7 (Kurun) — Bayram ertesi toplanacak olan Adliye ayırma encümeni, mevcut hâkimlerin eski kanunda kazanılmış derecelerini yeni kanuna göre uydurma işini yapacaktır. Çalışmasının on beş gün kadar sürmesi mümkündür. Encümen, hâkimlerin derecelerini, kıdemleri, ehliyetleri, terfi hakları bakımından tetkik ederek yapacağı listeyi bakana verecektir. Açılmış ve açılacak ma-

hallere tayini bakan bu listede yapacaktır.

Yeni kanunun tatbiki tarihinin kadar başlayıp da stajlarını bitirmemiş hukuk mezunlarının mektep haklarının tanınması bakanlığın ichtihadı dahilinde bulunduğundan bu kararın encümenin işini ikmalinden sonra vermesi muhtemeldir. Neticeye kadar münhallere tayin yapılamayacağı da söyleniyor.

Temyiz ikinci reisliği

Ankara, 7 (Kurun) — Temyizin ikinci reisliğine eski ikinci reislerinden bay Fahrettin, azalığına eski azalardan bay Osman Nuri tayin edildi.

Mecidiye köyünde ev yaptırılanlar

Ankara, 7 (Kurun) — Mecidiyeköyündeki Millî Emlâk arsaları üzerinde ev vesaire yaptırmış olanlara bunları tescil ettirmeleri maliyece tebliğ edilmiştir. Ancak Medenî Kanununun neşrinden sonra yaptırılmış evler hakkında Kanunu Medenî ahkâmı tatbik edilecektir.

Bayındırlık bakanlığında film çekme atelyesi

Ankara, 7 (Kurun) — Bayındırlık Bakanlığı, bakanlık konferans salonunda bir sinema açmağa karar verdi. Bunun için 5500 liraya sinema makinesi alınacaktır. Ayrıca bir film çekme makinesi de alınacak, memleket güzelliklerinin içeride ve dışarıda daha iyi tanıtılması temin edilecektir. Bu maksatla bakanlıkta bir sinema çekme atelyesi de açılacaktır.

Maliye kanunlar müdürlüğü

Ankara, 7 (Kurun) Maliye kanunlar müdürlüğünün lağvedilerek vazifesinin tetkik bürosuna devredileceği söylenmekteyse de Maliye Müsteşarı Bay Faik bunun doğru olmadığını bildirdi.

Mazbatasına itiraz edilen sayı

Ankara, 7 (Kurun) — Kütahya Sayılabı Bay Ömer Davudun mazbatasına itiraz edilmiştir.

Moskova elçimiz

Ankara, 7 (Kurun) — Moskova Elçimiz Bay Vasıf, önümüzdeki hafta Ankaraya gelecek, müddet kaldıktan sonra Moskova'ya dönecektir.

kadın sayılabı şerefine ziyafet

Ankara, 7 (Kurun) — Muallim Bayan Âfet, yarım kadın sayılabı şerefine bir çay ziyafeti vermiştir.

Buğday tahkikatı

Ankara, 7 (Kurun) — Buğday tahkikatını yapan komisyon müdür raporunu vermemiştir.

Tayinler ve terfiler

Ankara, 7 (Kurun) — Üçüncü derece memurlarından bay Amine altmıcıya, sekizinci dereceden bay Atıf ve bay Ömer yedinciye, 11 terfiden bay Zühtü onuncuya tayin seldiler.

Bay İdris Sabih Halep Konaklılığına tayin edildi. Moskova ikinci kâtibî derecesiyle merkeze alındı.

Merinos ıslahatı

Ankara, 7 (Kurun) — Ziraat Bakanlığı, Merinos ıslahatına yeni bütçede ayrılan 700 bin liranın 4 milyona çıkarılmasını teklif etti. Maliye bu teklifi tetkik etmektedir.

15 silo daha

Ankara, 7 (Kurun) — Ziraat Bankası yeniden bazı yerlerde silo açmağı kararlaştırdı. Anadolu'daki silolara 15 silo daha ilâve edilecek, Trakyada bulunanlardan bazılarının yerlerini değiştirecektir.

İMLER

Macaristandaki son hadiseler

Geçen ay Macar yurdunda iç siyasa bakımından bir takım yenilikler oldu. Epey zamandır büyük toprak sahipleri ile liberal ve küçük Burjuvalar arasındaki gerginlik yeni bir yol tutmuştu. Cumhuriyet ve krallık tezalarını bir siyasa vasıtası olarak birleştirilen Macar rejimi nihayet amiral Hortiye bir takım salâhiyetler verdi. Bu salâhiyet kral salâhiyeti idi.

Bu salâhiyetler içinde kral Naibinin meclisi dağıtım hakkı da vardı. Köklerini soysal oluşlardan alan bu ana yasa değişmesi feodaliteyi kuvvetlendirmek emelindeydi. Daha iyi bir tabirle kuvvetlenen feodalitenin son yıllardaki uzumsuzluğa birdenbire son vermesi denebilir. Feodalite kuvvetini bu suretle denedikten ve zaferi kazandıktan sonra denebilir ki, yeniden atarruzlara geçti.

Bunun ilk işareti Macar kabinesinin değişmesi oldu. Vaktâ Gömbös yine Başvekil oldu. Kabinesine üç yeni nazır aldı. Yeni kabinenin beyannamesi ana yasa ait birtakım islahattan bahsetmektedir.

Bu islahat dört noktada toplanacaktır:

I — İslahat terakkici bir muhafazakâr ruhla yapılacaktır.

II — Hükümet naibinin salâhiyetlerini arttırmayacaktır.

III — Seçki kanunu ve nizamları değiştirilecektir.

IV — Ayan meclisi hakkında yeni kanun teklif edilecektir.

Yeni Gömbös kabinesi bu islahatın yapılması için ulus birliği temin edecek yani "terakkici muhafazakârlığı, tutacak, destek olacak olan bir teşri meclise ihtiyacı görmektedir. Bunu beyan nameda apaçık söylemektedir.

Kabinenin bu beyannamesini kamutayın kapatılması takip etti.

Yeni seçki nisanın ilk haftasında yapılacaktır. Ve mayıs ayı girmeden toplanacaktır.

Yeni meclise girerken Gömbös küçük çiftçilerin lideri olan Ekhardla beraber hareket edecektir. Diğer taraftan hristiyan sosyalist Şarl Volf ile anlaşmıştır. Anlaşmaları noktalarda iç siyasa bakımından terakki taraftarlığını geri hristiyan sosyalistleri ve küçük çiftçiler temsil edecekler. Muhafazakârlığı da Gömbös ve arkadaşları. Böylece muhafazakârlık tezaadile terakki tezaadine krallık ve cumhuriyet tezaadine yerine bir destek olarak almak tadır.

Dış siyasa bakımından ise bu yeni anlaşmada, Macar devleti İtalya yerine Almanya ile iş birliği

ŞEHİRDE

Gayrimübadiller

Anado'luda satış işine başlıyor

Gayri mübadiller işleriyle uğraşacak olan komisyonun dosyaları ziraat bankasından devir alma işi henüz bitmemiştir.

Öğrendiğimize göre yakında Anadoluda da metruk malın satışı başlanacaktır.

İzmir ve Mersindeki satışlar, şimdilik yine ziraat bankası tarafından diğer yerlerde bulunan metruk malın satışı da millî emlak idaresi tarafından yapılacaktır. Ancak, gayri mübadiller komisyonunun da satış heyetinde bir mümessili bulunacaktır.

Anadoluda da satışlar başlaması bonoların kıymetlenmesine yardım edecektir.

Bir anonim şirketi tasfiye ediyor

Adapazarı ahşap ve demir malzeme maddesi Türk anonim şirketi ortakları Sümer Bankda toplanarak şirketin tasfiyesine karar vermişlerdir. Tasfiye memurluğuna, Sümer Bank hukuk müşaviri Bay Halil Fuat Sayın, Bay Mazhar, bundan başka mürakipliğe de Sümer Bank muhasebe şefi Bay Fuat seçilmişlerdir.

Difteri aşısı

Difteri aşısının tatbikine sıhhat işleri doktorları tarafından devam edilmektedir.

Sıhhat işleri çevirgeni Bay Ali Rıza dün kendisile görüşen bir muharririmize demiştir ki:

— Difteri aşısına okullarda ve açtığımız aşı istasyonlarında devam edilmektedir. Okullarda yaptığımız aşının birinci kısmı önümüzdeki hafta bitecektir. İkinci aşısı yirmi gün, üçüncü aşısı ikinci aşı yapıldıktan on beş gün sonra başlanacaktır.,,

Bir âlim öldü

Roma hukuku âlimlerinden Otto Lenel seksen yaşında Berlinde ölmüştür.

Değerli âlimin ölümü bütün dünya üzerinde teessürle karşılanmıştır. Otto Lenelin otuz sekiz cilt eseri vardır.

Şehrimiz üniversitesi'ne Berlinde teessürlerini bildiren bir telyazısı göndermiştir.

Şi'ri temin edilecektir. Nitekim Volf ve Ekhard açıktan aşığa Alman taraftarlarıdır. Şimdiki halde Macaristandaki değişimin görünüşü budur.

Sadri Ert'm

Şehir Meclis'inde

Pazar günü bütçe müzakeresine başlanacak

Şehir meclisi dün birinci reis vekili Bay Necip Serdengeçtinin reisliği altında toplanmıştır. Geçen celsenin zabtı okunduktan sonra meclise yeniden giren dört yeni aza reis tarafından teklif olunmuştur. Bunlar Beyoğlu kazası yedeklerinden eczacı Bay Nail, Seyyahin acente'lerinden Bay Hayri, Fatih yedeklerinden Doktor Bay Hulûsi Ertuğrul ile dış tabibi Bay Kemaldir.

Bundan sonra, Nafia Bakanı Bay Aliden gelen bir telgraf okunmuştur. Bunda tramvay davasının Nafiaca kazanılmasından dolayı belediye reisliği tarafından çekilen telgrafa teşekkür ediliyor.

Tayyare cemiyeti umumî reis muavin'iğine tayin edilen meclis azasından Bay Feridunun istifası okunmuş, kabul edilmiştir. Bazı azaların daimî encümenine geçmeleri ile boşalan encümen azalıklarına seçim yapılmıştır. Nafia encümenine Bay Ömer Çam, bütçe encümenine Bay İhsan Namık, iktisat encümenine Bay Mitat Nemli, Bay Kavalalı Hüseyin, İş Bankası müdürü Bay Yusuf Ziya, mülkiye encümenine Bay Manyas Feridun, Bayan Safiye Emin, kavanin encümenine bay Halil Hilmi seçilmişlerdir.

İki senedir Sarıyer yoksullarına yardım eden Sarıyer yoksullarını koruma cemiyetine muavenet edilmesi hakkındaki teklif belediye reisliğine havale olunmuştur. Celseye on dakika aralık verilmiş, sonra açılarak ikinci reis vekili Bay Tefvîğin reisliği altında müzakereye devam edilmiştir.

İç işleri Bakan'ından gelen bir tezkere okunmuştur. Bunda vilâyet 935 bütçesinin verilen direktifler dahilinde yeniden tanzimi bildiriliyordu. Bu tezkere bütçe encümenine gönderilmiş, sonra encümenlerden gelen bazı evrak okunarak toplantı bitirilmiştir.

Meclis pazar günü saat on dörtte toplanarak 935 bütçesinin müzakeresine başlanacaktır.

Barbaros Hayreddinin mezarı

Beşiktaşta Barbaros Haryettinin mezarı etrafındaki mezarların kaldırılmasına belediyece karar verilmiştir. Bu suretle Barbarosun tarihi mezarının etrafı açılacaktır.

Mensucat fabrikası

Sovyet Heyeti yarın Ankaraya gidiyor

Sümer Bank genel müdürü Bay Nurullah Esat Sümer, dün şehri mize gelmiştir.

Bay Nurullah Esat Sümer, öğleden sonra Sümer Bank İstanbul binasında şehrimizdeki Sovyet mütehassıs heyetile uzun boylu görüşmüş ve bankanın Nazillide kuracağı yeni mensucat fabrikası projeleri bahse mevzu olmuştur.

Bay Nurullah Esat Sümer, Sovyet heyetile birlikte yarın Ankaraya hareket edecek, oradan Nazilliye gidilecektir.

Azat edilen büyük bir kamlumbağa!

Dün sabah balıkçılar tarafından Boğazda altmış kilo ağırlığında büyük bir kamlumbağa tutulmuş, balıkhaneye getirilmiştir. Başına hayli meraklı toplanan bu kamlumbağa müzayedeye çıkarılmış, iki lirada bir zatın üzerinde kalmıştır. Bu zat kamlumbağayı alıncaya azat etmiş, denize salıvermiştir.

Esnaf Bankasında

Esnaf bankası tasfiye heyetini teşkil eden belediye avukatı Bay Yusuf Ziya, Bay Hâmit Nazım ve hazine avukatlarından Bay Osman Nuri ile mürakip Bay Zahit dün, Esnaf Bankasında, mevcudun devir ve teslim işleriyle meşgul olmuşlardır.

Liman kadrosu

Yeni liman umum müdürlüğü'nün kadrosu dün gelmiştir. Gelen kadro, haziran ayına kadar devam edecektir. Yeni kadroda umum müdür muavinliği vardır. Fakat bu makama hazirana kadar kim senin tayin edilmeyeceği söylenilmektedir.

Yeni şirketler

Son günler zarfında iki şirket kurulmaktadır. Bunlardan biri, kırk b'n lira sermayeli Türk Tabacco tütün şirkettir.

Diğeri beş b'n lira sermayeli Türk matbaacılık mürekkepleri anonim şirkettir.

İtfa ye mektebi

İtfaie efradı için bu sene haziranda bir mektep açılacağı gibi bir jimnastik ve bir fen mütehassısı getirilecektir.

Kadroya bir de fen müşaviri sıfatıyla bir mühendis alınacaktır.

Gezintiler

Zavallı ömer Seyfeddin!

6 mart onun yas dönümü idi. U nuttuk. Son günlerin siyasal karışıklığını, bir ulusu ikiye bölen tüfet seslerini öne sürmek neye yarar? Biz, batıda bir şimal "İlyada,,ı sayılan "Kalevala,, uğurunda sütunlar doldururken de Giritte bombalar patlıyor, (Hanya) kıyılarında gözleri bağlı adamlar kurşuna diziliyordu. Açık söyleyim, bu unutuşa örtmek için ardına sineceğimiz özür siperlerimiz yoktur.

Belki Ömer Seyfeddini hâlâ seviyoruz. Belki onun değerini başımızda ve sevgisini gönüllerimizde taşıyoruz. Fakat en titiz geçinmelerimizin bile takvimi sağlam değil. Ömer Seyfeddini yalnız yazılarıyla değil, Türk dilinde onun yaratıcılığına eş doğmadığı için eserlerine bağlı yaşarlar. Onlar otuz altı yaşında ölen büyük adamın, yazıları kadar alımlı, belki yazılarından daha kıvrak ve daha engin başka bir yönü olduğunu bilmezler. Bizde san'at kârların iç dünyasına girmek, onları kendi köşelerindeki yaşayışlarının çerçevesi içinde göstermek moda olmamıştır. Halbuki Ömer, eserlerinden çok bu çerçeveler içinde daha büyük görünür. Bunun için değil midir ki, onu içten ve dıştan tanıyanları başta kendim, ötekilerden daha suğlu sayıyorum ve unutulmuşuma iki kere utanıyorum.

Başka ülkelerde değil böyle daha toprağı kurumamış ölümler, kemiklerinin izi kalmamış olanlar bile her yıl ayrı varlıklarıyla ortaya konuyor. Son postanın getirdiği yapraklarda bunlardan kaç var!..

"Ömer Seyfeddin,, in arkasından ne kadar ağlasak yeridir. Çünkü biz onun gömülüğü ile yalnız geçmiş bir adam kaybetmemiş, bir geleceği de topraklara vermiştik. Ömrünün en verimli bir çağında, olgunlaştığı, meyvasının en zengin renklerle donandığı yıllarda aramızdan ayrıldı. Tarla gibi cömert beyni, dışardan aldığı bir tek tohumu başak yapar, bir kıvılcımdan bütün bir şenlik gecesinin parlaklığını yaratırdı.

Bir gün ona:
— Ömer, eski tarihleri okumak hoşuna gitmiyor mu?

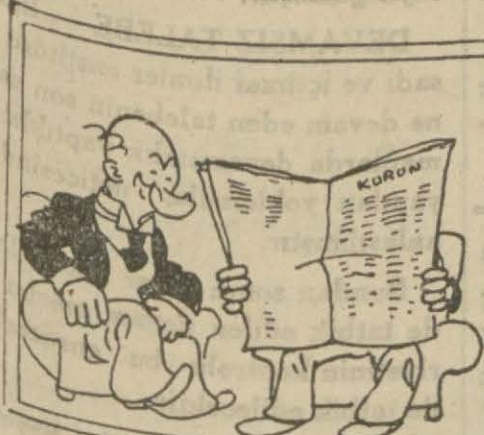
Demiştim.
Bir ay sonra "Yeni mecrıva,, da "Eski kahramanlar,, adlı hikâyeye zenciri sıralandı. "Peçevi,, ye bayılmıştı; her karşılaştıkça:

— Maden cancağzım maden! Hikâyeye madeni!

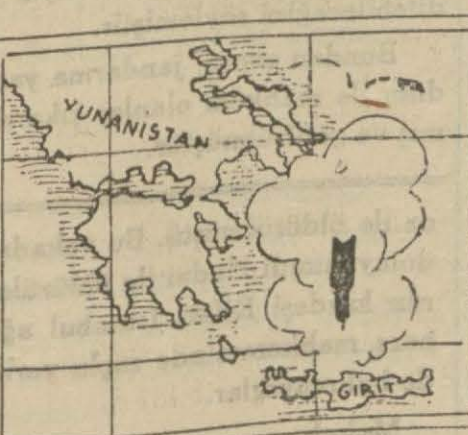
Diye ezberinde kalan satırları, o kendine çok yaraşan okuyuşile

S. Gezgın

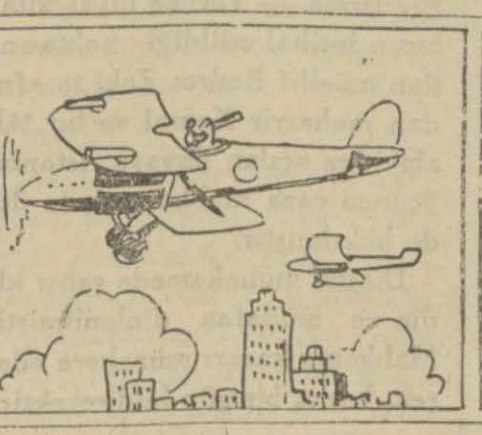
(1. ten sa. ifağı çeviriniz)

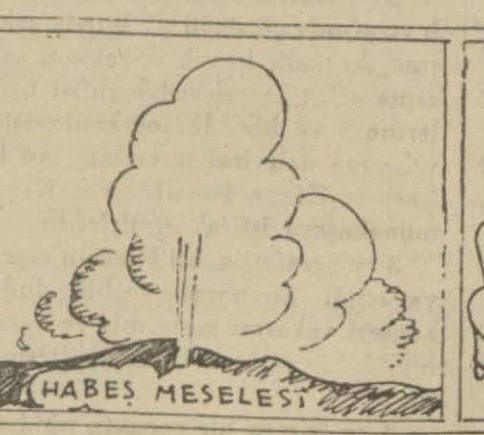
—Şu gazeteleri bir gözden geçireyim dedim...

... Atınada ihtilâl..

... Amerikada dört toplu tayyarelerin yapılışı.

... İtalya Habeş meselesi, Almanya ile İngilterenin arasının açılması.

Bay Gülüm — Evet, azizim futbol maçlarına ait yazıları okuma ya artık hacet kalmadı!

Hırsız hamal

Amerikaya gitmek üzere eşyalarını bir denge saran bayan Tarih bu denge naklettirmek üzere hamal Agop adında birini çağırmıştır. Agop denk içinde bulunan bir etmakinesi ile bir çift küpe, bir dikeş makasını çalarken yaklanmıştır.

BİR ÇUVAL KÖMÜR — Bayram Çavuş mahallesinde kömür tüccarı Hüseyin Avninin dükkânından Bekir adında biri tarafından bir çuval kömür çaldığına iddia eylediğinden tahkikata başlanmıştır.

BU DA BİR HIRSIZLIK — Taksimde Topçular caddesinde Asri apartımanda oturan Hafifenin daraca katındaki odasında bulunan sandığını kırarak bir yorgan bir battaniye çalan kapıcı Nuri ve arkadaşı yakalanmışlardır.

BU KADAR İÇİLİR Mİ? — Arap camide oturan Hasan, Etem, İlyas çok içmişler ve Karaköyde bağırarak herkesi rahatsız ettiklerinden yakalanmışlardır.

DİRHEM HIRSIZI — Galata da Tekirdağı otelinde oturan Veyse oğlu Veyse, bir bakkal dükkânından üç tane dirhem çalıp kaçarken yakalanmıştır.

EVE GİRMİŞ — Yerebatan caddesinde taş binada oturan Yusuf kızı Meleğin evine giren Abdullah yakalanmış ve hakkında tahkikata başlanmıştır.

Orta Tedrisat Müdürlüğü

Orta tedrisat genel müdürlüğüne vekâleten tayin edilen Kültür Bakanı genel müfettişlerinden Bay Refikin vazifesi asaleten çevrilmiştir.

Edebiyat balosu

Edebiyat fakültesi talebe cemiyeti 15 mart 1935 günü akşamı Maksim salonlarında bir balo verecektir. Balonun pek nezih ve eğlenceli olacağı muhtak sayılıyor.

Üniversite bütçesi

İstanbul üniversitesinin yeni yıl bütçesi hazırlanarak tasdik edilmek üzere Kültür Bakanlığına gönderilmiştir.

Bakanlık bütçeyi kamutaya göndermiştir. Bütçe kamutayın mart devresinde görüşülecektir.

Çekilen doçentler

Hukuk fakültesi doçentlerinden Bay Hüseyin Nail, Bay Ahmet Naim Bay Hekim doçentliğinden istifa etmişlerdir.

İstifalarına sebep dışarıda daha fazla ücretli iş bulmalarıdır.

Bir kaç doçentin daha istifa edeceği söylenmektedir.

Yeni parklar yapılacak

Şehrinin Saraymeydanında ve Fatihte Çarşambada birer park yapılmasına karar verilmiştir. İki parkın tanzimine nisan ayında başlanacaktır.

tekrarlardı. Aramızda hergün ayı bir vesile ile anılan bu tatlı arkadaş, bu büyük adamın yas dönümünü nasıl unuttuk bilmem? Öldüğü gün, "Mahmut baba, mezarlığına götürürken de öldüğüne inanmamış:

— Hiç Ömer ölü mü?

Demistik. Ben, bu satırları yazarken içimde bir sesin:

— O çapta doğanlar ölmez. Ölen onları unutanlardı!

Diye haykırdığını dayar gibi oluyorum.

S. Gezgin

ŞEHİRDE

Kadıköyde Su Şirketi fazla para mı alıyor?

Yeni basamakların tecrübesine yarın paşlanıyor

Sık sık olan tramvay kazalarının kısmen önüne geçmek için tramvay basamaklarında alınmakta olan bir tedbir, son kerte yi bulmuştur. Yarından başlayarak tatbikatına geçecektir.

Yarın öğleden sonra, gazeteciler de bulunduğu halde bu yolda hazırlanmış iki araba tecrübe yolculuğuna çıkarılacaktır.

Tramvayların, sefer esnasında kapıları vatman tarafından hiç bir suretle açılmıyacaktır.

Böylece tutarı ayda yirmiyeye kadar varan, atlama ve yürürken inme kazalarının yolcuların da dikkatle önüne geçileceği umuluyor.

Diğer taraftan, şirketler baş müfettişliğine, Kadıköy su şirketi hakkında, müşterilerden bazıların, son aylardaki hesapları üzerinde şikâyetleri olmuştur.

Baş müfettişliğe beş kişi müracaat etmiş evlerine bırakılan hesap faturalarında kânunusani ayma ait sarfiyatlarının 16 kuruş üzerinden hesap edildiğini söylemişler, Bayındırlık Bakanlığının kabul ettiği son tarifinin ne olduğu sormuşlardır.

Nafia baş müfettişi, Kadıköy su tarifisinin 1/1/935 tarihinden başlayarak, Bayındırlık Bakanlığınca 14,75 kuruş olarak kabul edildiğini ve bunun gazetelerde de yazıldığını bildirmiştir.

Şu halde şirketin 1/1/935 ten itibaren 14,75 kuruştan bir akçe bile fazla para istemeğe hakkı olmamak lâzım gelmektedir... Abonelerin uyanık bulunması icab ediyor.

Elektrik tesisatçıların imtihan tabii tutulacaklarını yazmıştı. Bu imtihana gerek yeni girmek isteyen gerek eski ehliyetnamelerini değiştirmek isteyenler için bu ayın 23 üncü cumartesi günü yapılacaktır.

İmtihan Metro hanında nafia baş müfettişliğinde yapılacaktır.

Bundan sonra, bir daha bir yıl sonra imtihan yapılacaktır.. Müracaat günü ayın yirmisinde bitmektedir.

Cerrahlar arasında

Türk Cerrahi Cemiyeti aylık toplantısını Gureba hastahanesinde Kemal Atayın başkanlığı altında yaptı.

1 — Operatör İbrahim eski bir dirsek çıkığında amelile tedavi hakkında izahat vermiş ve bu hususta münakaşaya Kemal iştirak etmiştir.

2 — Kâzım İğören omuz mafsalı etrafında gördüğü 47 bursit vakasını, iki nadir kemik miyelomu vakasına safra kesesi radvografisi usullerine ve bir lenfogramatomoz vakasına dair izahat vermiş ve bu hususta Kâzım İsmail ve Kemal münakaşaya iştirak etmişlerdir.

3 — Şerafettin Ali Rızanın ameliyat ettiği bir noma ve bir dudak kanseri vakasını göstermiş ve ayrıca bir sarıom vakası göstermiştir.

4 — Nissen bir çocukta bir böbrek sarkomu ve yaşlı bir hastada bir mide tümörü vakalarında ameliyat ile çıkardığı parçaları göstermiştir.

Gelecek ay toplantısı Gülhane hastahanesinde yapılacaktır.

Mahkemelerde

Alacak yüzünden işlenen cinayet

Vakanın suçlusu Kâmil, 7 sene hapsedilecek

Kasımpaşada bir kahvede aralarında alacak yüzünden çıkan kavga sırasında Ahmedî biçakla öldürmekten suçlu Kâmilin muhakemesi, İstanbul ağır ceza mahkemesince, evvelce verilen karar temyizde bozulmuş olarak görülmüyordu.

Yeniden muhakeme dün bitmiş, suçlu Kâmil on beş seneye mahkûm olmuş, cezayı azaltıcı sebep görülerek müddet on seneye indirilmiş, araya af kanunu girdiğinden bu on senenin de üç senesi indirilerek, neticede suçlu yedi seneye mahkûm kalmıştır.

Suçlu, müebbeden âmme hizmetleri yapamıyacak, ceza müddeti sırasında hacir altında tutulacaktır.

Evvelce öldürülenin varislerine beş yüz lira tazminat vermesi kararlaştırılmıştır. Mahkemede da vacı yerinde öldürülenin erkek kardeşi bulunuyordu. Mahkeme, öldürülenin karısı ve çocukları bulunması itibarile, kardeşin bu noktadan davacılığı mevzuu bahsolamıyacağına, alâkadarların bu husus için hukuk mahkemesine müracaatta serbest bulunduklarına karar vermiştir.

Hastanedeki kaza

Siraservilerdeki Alman hastahanesinde ameliyat edilen Mehmet Ali isminde bir hastanın ameliyatından sonra pencereden düşerek ölmesi kazasına ait muhakemeye, İstanbul üçüncü ceza mahkemesinde dün devam olunmuştur.

Hastanın pencereden bakarken başı dönerek müvazenesini kaybetmesi suretile düşmesinde hasta bakıcılardan Şvester İdea Budanın tedbirsizlik ve dikkatsizliği görülmüş, hastanın yanı sıra durması icap ederken, bu hususu ihmal ettiği noktastan muhakemesine karar verilmiştir. Dava, tedbirsizlik ve dikkatsizlikle ölüme sebep olmaktadır.

Şvester, kendisinin tedbirsizlik ve dikkatsizlikte bulunduğunu kabul etmiyor. Çünkü celsede hastane direktörü Nap ve operatör Orhan Abdi, şahit olarak dinlenmişler, kendilerinden bazı izahat alınmıştır.

Muhakeme, tahkikatın tamamlanması için başka bir güne bırakılmıştır.

Minimini Lûgat

"Minimini lûgat," ismindeki Fransızca — Türkçe lûgat kitabının intihal edildiği noktasından müellif Bedros Zeki tarafından muharrir Kemal ve bir tâbi aleyhine açılan davaya, İstanbul üçüncü ceza mahkemesinde dün de bakılmıştır.

Dünkü muhakemede şahsî iddia ve müdafaa dinlenilmiştir. Mahkeme kararı müzakere ederek, başka bir gün bildirecektir.

Düğündeki ölüm

Yeni bahçede bir bostanda yapılan arnavut düğününde kavga çıkmış, arnavut Ramazan taban-

Heroin

Kaçakçıların muhakemesi bitti

Mahkûm olanlarla beraber edenlerin adları

Yirmi iki suçlusu olan ve geniş miyasta heroin kaçakçılığı yapan şebekenin duruşmasına dün sekizinci ihtisas mahkemesinde devam edilmiş ve suçlu olduğu tespit edilenler hakkında mahkûmiyet kararı verilmiştir.

Dün mahkeme koridorlarında şimdiye kadar hiç görülmemiş bir kalabalık vardı. Herkes verilecek kararı sabırsızlık ve merakla bekliyordu.

Nihayet saat beşte mahkeme kapısı açıldı ve heroinciler çağırıldı. Herkes yerini aldıktan sonra, hâkim Bay Atıf, suçlulara kararın okunacağını bildirdi.

Heroinleri Pireye götürmekten suçlu Ege vapuru kamarotu İbrahim, eniştesi Kemal ve onların arkadaşları Ömer ile Mehmedin cezalandırılmasına, bunlardan İbrahim dokuz ay hapsine ayrıca 1800 lira para cezasına, Kemal Ömerin ve Mehmedin sekizer ay hapsine, Apostolon, dokuz ay on gün hapsine ayrıca 1460 lira para cezası vermesine, Dera ve Frossonun altışar ay hapsine, 250 şer lira para cezası vermelerine, Dimitri Arselaniyosun dokuz ay hapsine 9660 lira para cezası vermesine, Yusuf'un altışar ay hapsine ve yedi bin lira ceza vermesine, sirkeci Miltiyadinin yedi ay hapsine ve üç bin beş yüz lira para cezası vermesine, Mihalin bir sene hapsine ve dört yüz lira para cezası vermesine, Mehmet, Frosso, Yorgi Arsakidis, Miltiyadi, Doranın evvelce mevkuf olmadıklarından hemen tevkiflerine karar verilmiştir.

İbrahim, Apostol ve Dimitrinin ifadelerinde meselenin aydınlanmasına yardım ettiklerinden cezaları üçte bir azaltılarak yukarıdaki şekilde tesbit edilmişti.

Diğer suçlulardan Fufi, İgolya, kamarot İbrahimin annesi Münevverin ve saraylı Naz Mestanın Yorgi Foçonun, Yorgi Arsakidisin kâtabi Lamiyonlara sonradan mahkemeye celbedilenlerden Haralam bonun, Kâmilin Villinin, Saranın, Alekonun beraetlerine karar verilmiştir.

Karar okunduktan sonra, beraber edenlerden Kâmil:

"— Allah ömürler versin, dedi.

Bay Atıf kararı tekrar izah etmiş ve kararın bir hafta zarfında müracaat etmek üzere temyiz edilebileceğini söylemiştir.

Bundan sonra, jandarma yardımı ile mahkûm olanlar çıkarılmış ve götürülmüştür.

ca ile öldürülmüştü. Bu vakadan dolayı şimdi Hudai ile öldürülenin kardeşi Rifat, İstanbul ağır ceza mahkemesinde suçlu yerinde bulunuyorlar.

Muhakeme son safhasındadır. Zabıtlardaki bazı eksikler tamamlanmış, muhakeme karar için kalmıştır. Karar, martın yirmi üçünde bildirilecektir.

Kültür işleri

Makam maaşları

Kültür Bakanlığının yeni kararile ilk tedrisat müfettişleri baş hocalarının hocalık maaşlarına ilâveten aldıkları makam maaşları hazirandan itibaren kaldırılacaktır.

Her ilk okul müfettişi otuz baş hocalar da on lira makam aşırı alıyorlardı. Bundan sonra müfettişler köy okullarına gittikleri zaman günde elli kuruş yatma ve yeme alacaklardır. Bu karar bütçelere bildirilmiş ve her yet kendi bütçesinden bu tahsisatlarını çıkarmıştır.

Lise ve orta okullar müfettiş ve müdürlerinin makam maaşları Kültür Bakanlığınca verildiği için bunlara makam maaşlarında değişiklik yapılmıştır.

Geçen yıl orta okullar ve müdürlerinin makam maaşları yüz elli liraya çıkarılmıştır.

Kültür müdürlüğünün şimdiye kadar vilâyet hususî muhasebe bütçesinden verilmekte olan tip ve memurların maaşları Kültür Bakanlığınca bütçesine dillmiştir.

Bu itibarile bunların tutarını muhasebe bütçesinden çıkarmıştır.

Kıdem zamları nasıl verilecek?

Okul hocalarının kıdem zamlarının verilme şekli üzerinde Bakanlık tarafından bazı değişiklikler yapılmıştır. Şimdiye kadar bulunan ve o yıl kıdem zamlarına hak kazanan hocaların listelerini bakanlığa gönderiyordu. Bakanlıkta üç yıl çalışmasını muvaffakiyetle yapan hocaları bir üstün maaş derecesine geçiriyordu.

Bundan sonra ancak bir maaş derecesine geçmek için derecede açık bir yer olması lazımlenecektir.

Her vilâyetin muayyen miktarda hocası olacaktır.

Maaş dereceleri de bu miktarda hocaya göre ayrılacaktır.

İNZİBAT MECLİSİNDE

Kültür inzibat meclisi Kültür Bakanlığınca virgeni Bay Ali Haydarın başkanlığında toplanarak imtihan meclisine havale edilen meseleler etrafında görüşmüştür. Toplantı dün geç vakite kadar devam etmiş ve önümüzdeki günün ba günü tekrar toplanmak üzere dağıtılmıştır.

BAY REŞAT NURİ — Kültür bakanlığı genel müfettişlerinden Bay Reşat Nuri bakanlığın daveti üzerine dün akşam Ankaraya gitmiştir.

DEVAMSIZ TALEBE — İktisadi ve içtimai ilimler enstitüsüne devam eden talebenin son zamanlarda devamsızlık yaptıkları yapılan yoklamalar neticesinde anlaşılmıştır.

Bundan sonra diğer fakültelerde tatbik edilen devam mecburiyetinin kontrolü bu enstitüde tatbik edilecektir.

BAY CEVAT — Teftiş heyeti başkanlığına tayin edilen Alman yada okuyan talobenin genel müfettişi Bay Cevat cumartesi günü şehrimize gelecektir.

BÜYÜK DENİZ ROMANI

Endülüste Kemal Reis

Tefrika No: 42

Yazan: İshak FERDİ

Hüseyin, kalenin altındaki loş dehlize daldı ve tılsımlı taşı buldu!

Hüseyin, yer altından kaçabilecek mi?

Rehber bu yolu da çoktan ka-
pandığını söyledi..

Sinan her taraftan ümidini ke-
since sedirin üzerine uzandı.. Dü-
şünmeğe başladı..

Kale içinde esir kalan iki Türk
gemicisinin sonu ne olacak, Garna
tada ne vakte kadar kapalı kala-
caklardı?..

O geceyi işkence ve ıstırap için
de geçirdiler.

* * *

Çolak Hüseyin, rehberin söze-
rine inanmıyordu... Gizli yol!..

Hüseyin, bu yolu göziyle gör-
mek istiyordu.. Rehberden, su
mahzenin yanındaki taşın altından
girdiğini ve yeraltından gidilerek
kale dışında bir kuyunun yanına
dayandığını öğrenmişti.

Hüseyin, sular kararınca cenup
kapısına doğru uzandı.

O gün Sinan evde (Ayşe) yi
bekliyecekti.

Hüseyin ölümden yılmıyordu.

Gizli yoldan kaçmak hevesine
düşen bir adam ölümden başka ne
ile karşılaşabilirdi?..

Rehberin tarif ettiği su mahze-
nin başına gelmişti..

Mahzenin etrafında eskiden
kaldırılan duvarlar ve sütunlar ve
dehlizler vardı.

Dehlizlerin üstünde Endülüs
nöbetçileri dolaşıyordu.

Hüseyin bu dehlizlerden birinin
içine daldı....

Rehber, bir gün Hüseyine:

— Taş bir kapakla örülmüş o-
lan gizli yoldan hiç kimse kaçma-
ğa cesaret edemez.. Çünkü bu yo-
lun tam ortasında bir (dev ana-
sı) nın yuvası vardır.

Hüseyin belindeki hançere gü-
venerek:

— Ben böyle masallara inana-
cak kadar budala bir adam de-
ğilim.

Diye söylenerek, bu tılsımlı taşı
aramaya başladı.

Vaktiyle Emir Abdurrahman ta-
rafından yapılmış olan bu yoldan
Emevilerin askerleri gidip gelir-
lermiş...

Çolak Hüseyin bu hikâyeyi İs-
tanbuldan gelirken Ebukasımdan
da duymuştu..

Loş dehlizler arasında dolaşan
Türk denizcisi nihayet bu tılsımlı
kapağı bulmuştu..

Ayağını yere vura vura yürü-
ken, birden ses veren bir taşın üs-
tünde durdu..

— İşte bu taş, gizli yolun kapa-
ğı olacak.

Diyerek yere eğildi.. Taşa sarıl-
dı. Yavaş yavaş kenara çekti ve
yanında sakladığı meş'aleyi yaka-
rak içeriye baktı..

Bir kaç ayak merdiven.. Ufak
bir boşluk... Ve korkunç bir ıssız-
lık...

Hüseyin mahzenin içinde bun-
lardan başka bir şey göremdi.

Merdivenlerden inmeğe başladı.

Hüseyin kalbi çarpıyor de-
ğildi... Fakat kurtulmak ümidi, o-
nu bundan daha çok tehlikeli yol-

lara bile sevkedecek kadar kuv-
vetliydi.

On basamak merdivenden inin-
ce, üç kişinin yanyana ferahça yü-
rüyebileceği geniş bir yol ile karşı-
laşmıştı. Bu yol cenup kalesinin
tam altından oyulmuştu.

Rehberin tahminine göre bu yo-
lun uzunluğu iki yüz elli adımdan
fazla değildi. Yolun sonu kale
dışında bir kayalığa dayanıyordu.

Hüseyin, yolun başında durala-
dı.

Yer altından iki yüz elli adım
süren bir yolu tek başına gitmek-
ten çekinmiyordu. Fakat, yolun
sonunda kayalığa çıktığı zaman
düşman askerleriyle karşılaşırsa ne
yapacaktı?..

Şüphe yoktu ki, düşman, bu giz-
li yolu bilmiyordu. Bilseydi, ne
(Dev anası) ndan korkar, ne de
yürümekte bir dakika teahhür e-
derdi.

Üçer üçer yürüyecek olan as-
ker bu yoldan bir kaç saat içinde
binlercesi geçebilirdi. Bir defa
yolun ağzını tuttuktan sonra, ge-
ridekilerin gelmesine kim mâni o-
lacaktı?..

Çolak Hüseyin kendi kendine
cesaret vermek için:

—Türk ölümden korkmaz!

Dev anası... Elindeki meş'a-
leyi uzatarak yürümeğe başladı.

Hüseyin, bir kaç gün evvel reh-
berin okuduğu bir kitapta yazılı
olan sözleri hatırladı..

Şair Gassani: "İsrar, muvaffa-
kiyetin yoludur!..", diyordu.

Çolak Hüseyinin kulağında bu
meşhur Endülüs kadının sözleri
çınlıyordu.

Yer altından yürümekte ısrar et-
ti...

— Öbür tarafa geçmeğe muvaf-
fak olursam, Mahmuttan önce va-
rabileceğim...

Diyordu. Hüseyin, Mahmuttan
daha açık gözlü, şeytan bir adam-
dı. Geldiği yolları pek iyi hatırlı-
yordu.

Kestirme dağlardan nasıl aşır
geldiklerini unutmamıştı... Bir an
evvel Kemal Reise ulaşmak iste-
yen Çolak Hüseyin, Akçeabatlı bir
gençti.. Ona küçükken, büyükkan-
nesi:

— Oğlum, sen ecelinle ölmeye-
ceksin.. Seni öldürecekler!.., de-
mişti..

Hüseyin yer altında yürürken,
büyük anesinin sözlerini de ha-
tırlamıştı..

— Zaten ecelimle ölecek de-
ğilim.. Türk denizcisi rahat döşe-
ğinde eceliyle ölmeğe alışmamış-
tır.

Diyordu.

Yüz adım kadar ilerlemişti.

Tam bu sırada biraz uzaktan
garip bir ses duydu..

Bir canavar iniltisine benzeyen
bu sesler, Hüseyin ilerledikçe ar-
tıyordu.

Hüseyin sağ eline hançerini al-
dı.. Sol elinde de meş'ale vardı..

Bir kaç adım daha attı..

Durdu..

Yürüyemiyordu..

Gelecek muharebe nasıl olacak ?

İngilizler gelecek büyük harpte zehirli gazın pek mühim tahribat yapamayacağına kanidirler!

Gaz maskesile çalışan denizciler

Son zamanalarda en çok göze
çarpan işlerden biri, harp düşman-
larının geniş bir propagandaya
girişmeleri, herkesin gözünü harp-
ten yıldırmağa çalışmalarıdır.

Bunların bütün öne sürdükleri
sözler bir tek cümlede toplanabi-
lir:

— Bir harp daha koparsa, mu-
hakkak ki, medeniyet yıkılır!
Acaba doğru mu?

Asla...

Medeniyetin yıkılışı bir harbin
daha kopmasına bağlı ise, kendi-
mizi kıyametin arifesinde saymak
icap eder. Hakikat hiç de öyle de-
ğil. Gelecek harbin tüyler ürper-
tici facialarını en korkunç renk-
lerler tasvir edenlerin anlatışına
göre bir harp kopar kopmaz düş-
man tayyare filoları devlet merke-
zine hücum ederek onu bombalar
sağanağın tutacak ve zehirli gaz
larla dolu bombalar koca merkezi
bir saat içinde mezarlığa çevire-
cek.

Bu nazariyeyi ileri sürenlerden
biri İngilterenin en tanınmış dev-
let adamlarından olan Lord Hals-
bury'dir. Ona göre bütün Londra
yı 42 ton ağırlığında hardal gazı
mahvetmeye yetecektir. Halbuki
umumi harp sırasında en az tesiri
görülen zehirli gaz, hardal gazı i-
di.

Thomas Edison Londra halkı-
nın bir gaz hücumuna üç saat bi-
le dayanamayacağını ileri sürdüğü
halde Fransız tabiatçısı profesör
Langvin de Parisin buna benzer
bir akıbetten kurtulamıyacağını
iddia ediyor. Alman ordusu zabit-
lerinden General Von Altrok da
aynı nazariyeyi müdafaa ederek
"her büyük kalabalık bir ande
mahvolmayı bekleyebilir. Gelecek
harp orduların harbi değil, fakat
sivil halkın katliamı olacaktır,"
diyor.

Fakat bütün bu mütaleaların
değerini düşürecek ve aşağı yu-
karı sifira indirecek salâhiyetli
mütalealar da var.

İngiltere kimyevi sanayi mües-
seseleri erkânından olan doktor
Freeth Milletler Cemiyeti birliği
içtimalarının birinde "zehirli gaz-
lar hakkında ileri sürülen heze-
yanlar, inanılmıyacak hale geldi,
dedikten sonra zehirli gazlardan
çoğunun muharebelerde kullanıla-

Canavar iniltisine benzeyen bu
seslere ıslık ve hisirtildarda karış-

(Arkası var)

mıyacak bir halde olduğunu izah
etmiş ve demiştir ki:

"Bu gazların en tehlikesi, Kar-
bon monoksit'dir. Otomobiller ve
otobüsler her gün bunu neşredi-
yor. Bir sürü otomobil ve otobüs
dar bir sokakta toplandığı ve bu-
nu neşrettiği halde bu yüzden za-
yiat vuku bulmadığı görülmüştür.
Çünkü hava, muhiti çarçabuk te-
mizliyor.."

"Harpte kullanılan ilk gaz,
chlorin idi. Onun tesiri, muhitin
hava şeraitine sonra düşmanın ha-
zırlıksız olmasına bağlı idi. Düş-
man gözünü açar açmaz bunun da
tesiri kalmayıverdi.."

Dotkor Freeth daha sonra di-
yor ki:

"Asıl öldürücü gazlar, hafiftir.
Onun için havanın zerrevi kudre-
ti, bunları kolaylıkla dağıtıyor. A-
ğır gazlar, aşağı yukarı hareket-
sizdir. Yahut sür'atle hareket ede-
mez. Askerlik bakımından en fay-
dalı gaz hardal gazı idi. Bu ise gaz
değil alkol, kibrit ve chlorin'den
yapılma ağır bir mayidir. Bu gaz
tesiri dolayısıyla, dağılıncaya ka-
dar umumi hareketi bir kaç gün
durdurabilir. Fakat bu gaz sür'atle
intişar etmez, ıslak ve mesamatı
haiz bir toprağa isabet ederse he-
men inhilâl eder.."

Bu salâhiyettar üstat, nihayet
şu neticeye varıyor:

"Gaz tehlikesi sivil halkı o ka-
dar ürküttü ki asıl mesele gazla-
rın ruhi tesiri oldu. Diğer tehlike-
lerse alınacak tedbirlerle bertaraf
edilebilir. Meselâ bir gaz hücumu
esnasında bir insan penceresinin
yanına sokulur, ateşleri söndürür,
ve gazların dağılmasına kadar
beklerse, emniyet içinde kalır.."

Dünyanın en büyük ilim adam-
larından olan profesör Holdane da
aynı fikirdedir. Onun ifşaatına
göre, Almanların 1917 de kullan-
dıkları hardal gazı, bir İngiliz
kimyageri tarafından da alâkadar
askeri makama tevcih olunmuş ve
jeneral ile kimyager arasında şö-
yle bir konuşma olmuştu:

Jeneral sormuş:
— Bu gaz, insanları öldürür
mü?

Ve şu cevabı almış:
— Hayır. Onları bir zaman için
muattal bırakır.

Jeneral de:
— Öyle ise faydası yok.. Bize
öldüren bir şey lâzım!

Demiş.
Bütün bu izahattan gelecek
harbin, bütün inkişafına rağmen,

geçmiş harpler gibi başlayıp de-
vam edeceği anlaşılıyor. Zaten
harbin tekâmülü, çok tedrici bir
mahiyettedir. 1914 harbinin şera-
iti ile bir batın önce vukubulan
Rus — Japon harbine hâkimdi.
Bu tedrici tekâmül, askerlik mes-
leğinin yeniliklere karşı mukave-
met ile ruhu mücehhez olmasına
çok bağlıdır. İlimin on dokuzuncu
asırda hızlı terakkisi, bu mukave-
meti kolay kolay kıramadı.

Meselâ tank 1916 da harp sah-
nesine girmeden önce büyük bir
mukavemet gördü. Yoksa tank U-
mumi harpten önce ihtira olun-
muştu. Makineli tüfek de aşağı
yukarı aynı şekilde karşılandı.
Mareşal Fuş 1910 da tayyareyi gör-
düğü zaman "çok güzel bir spor,
fakat ordunun işine yaramaz," de-
mişti.

O halde bugünkü şeraite göre
bir harp nasıl vukubulabilir?

Tarihin cereyanı birdenbire de-
ğişmeyecek olursa gelecek harp
de eski harp gibi olacaktır.

Onun için yeni bir umumi harp
tasvir etmek mümkündür.

Yeni bir umumi harp vukubul-
duğu takdirde ordular seferber o-
larak toplanma mntakalarına gi-
decek ve harbe tutuşmak için ile-
riliyecek. İlerileme hareketi ne
kadar sür'atli olmak üzere hazırlan-
ırsa, hazırlansın, ister istemez
1914 den daha yavaş olacak, çün-
kü her iki taraf da mihaniki vası-
talardan azami surette istifade e-
decek, ve bu da her iki tarafı dur-
durmağa yardım edecektir.

İki taraf orduları temas ettik-
ten sonra yenilecek manialar ara-
sında en mühimleri makineli tü-
fek, tel örgüleri, torpil sahaları
vardır.

Acaba gelecek harpte geçen
harpte olduğu kadar kazanmak ih-
timali var mı?

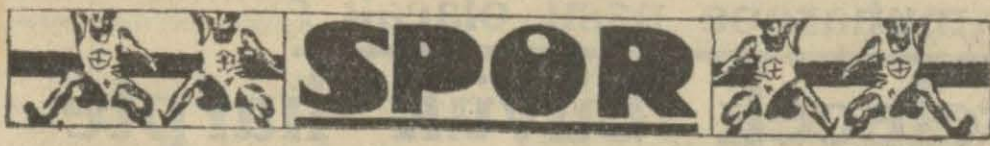
Hali hazırda bütün ordularda
mitralyöz, top, ve tank mikdarı
(1918) yılına nisbetle azalmış, a-
ğır, hafif makineli tüfek mikdarı
ise artmıştır. Onun için müdafaa
imkânları eskisine nisbetle daha
çok kuvvetlidir.

Bu itibarla yüksek kumanda-
lar tedafüi bir vaziyet alarak
düşmanın hücumunu beklemek-
le daha çok isabet ederler. Çün-
kü bu sayede askerleri daha az za-
rara uğrar.

Fakat iki taraf da diğer tara-

Lütfen sayfayı çeviriniz..

Bugünkü maç

Galatasaray — Fener maçı yapılıyor

Galatasarayla Fenerbahçe şampiyonluk yolunda bugün gene karşılaşıyorlar. Bugün hiç şüphe yok ki, geçen çarşamba günü yazdıklarımızı tekrarlayacak vaziyette değiliz. Vaziyet değişti. Bugün takımımızın eksikliği yüzünden mâneviyatı sarsılmış bir Galatasaray takımı yerine sahaya iyi oynarsa en korktuğu rakibini pek âlâ yenebileceğini düşünen, mâneviyatı kuvvetli bir Galatasaray takımı, rakibinin ateşli oyununa kendini kaptırırsa yenileceğini bilfiil gören bu itibarla mâneviyatı eskisine nisbetle sarsılmış olmasa icap eden bir Fenerbahçe takımı çıkacak.

Bu satırlardan "Bugünkü maç Galatasaray takımı kazandı", mânasını çıkaracaklar, çıkmamak istiyenler bulunacağını bilmiyorum. Fakat ben böyle bir iddiaya girişmedimi peşinen söyleyeyim. Nasıl girişebilirim ki, geçen hafta kuvvetli görünen Fenerbahçenin zayıf görünen Galatasaraya nasıl yenildiğini herkes gördü.

Birçok defa yazdığımız gibi Galatasaray — Fener oyunlarında

fin taarruzunu bekleyecek olursa, zaman hiç bir netice elde etmeğe imkân kalmaz.

Hardal gazının kullanılacağını farzederek netice elde etmek ihtimali büsbütün kuvvet kesbeder.

Çünkü bir ordu müdafa vaziyetini alacağı sahalarda önünde gaz serilecek ve kuvvetlerini taarruza geçmek için en müsait sahalarda toplayacaktır. Karşı taraf da aynı şeyi kendi sahalarda tatbik edeceği için her iki tarafın bir şey yapmadan karşı karşıya ilerlemek imkânı mevcuttur. Fakat tankların sayısı azdır. Ve her iki taraf birbirine ait tankları imha etmeyi ilk vazife sayacaktır.

Hava taarruzları, yerlerde bulunan piyade askerler için mühim bir tehlike teşkil etmez. Ancak yürüyüş yapan büyük kuvvetlere yürüyüş yapan büyük kollara karşı tayyare kullanılarak harp sahalarna gitmeleri menolunabilir.

Fakat iki taraf da aynı şeyi yapabileceği için yine iki taraf da bir netice alamıyacaktır.

Ö. R. Doğrul

hâkim olan şey mantık değildir, o gün ortaya konan "hava",dır, o gün kendi kendine şekillenen "iyi oyun", dur.

Ben öyle sanıyorum ki, bugün kü maç iki tarafın birbirinden çekinir zannını veren tereddütlü ve yavaş hareketleriyle açılacak ve maçı hangi taraf sinirinin daha evvel yenersen o taraf kazanacaktır. Çünkü zaman zaman iki tarafın da oyununu bozan ve Galatasaray — Fener maçlarına çok defa ikinci, üçüncü sınıflara has bir dekor çizen hava. her şeyden daha evvel sinirlenmekten ibarettir.

Geçen maçta Fener mühacim hattını, günün en işe yaramaz hattı haline getiren sadece Galatasaray müdafaasının iyi oyunu değildi, gittikçe artan sinirdi. Çünkü hepimiz biliyoruz ki aynı hat daha kuvvetli bir Galatasaray müdafaası ile öyle maçlar olmuştur ki, sonuna kadar muvaffakiyetle mücadele etmiştir.

Gene eski görüşümüzde ısrar ediyoruz.

Fener takımının maçı kazanması için bütün varlığıyla oynaması oyuncuların fazla diripling yapmaması, muvaffak olamadığı köşelerden oyunu açmak için ınat etmemesi lazımdır. Bugün işin bütün yükü Muzafferle hafı hatrı üzerindedir.

Galatasaraya gelince sarıkrımızılıların şampiyonluğu kazanmaları ortaya ancak geçen cümâki gibi akıllı ve atılgan bir oyun sistemi koymaları ve mantıkan müdafaaya çekilmemelerile mümkün. Yoksa daha zorlu avlama maçı muhakkak olan bugünkü maçın neticesi geçen haftaki maçıdan çok farklı olabilir.

A. S.

Bilet işleri

Alâkadarların bildirdiklerine göre stadyom (Taksim) kişeleri bugün saat ondan itibaren bilet vermeye başlayacak, kapılar saat on üçte açılacaktır. İki klübün ve futbol heyetinin mühür ve imzasını taşımayan davetiye varakaları kabul edilmeyecektir.

Eski posta müdürlerinin Ankarada yapılan muhakemeleri tafsilâtı

Ankara, (Kurun) — Dört Martta Ankarada Birinci Ağırceza muhakemelerine devam edilen sabık posta ve telgraf umum müdürü Bay Fahri ile arkadaşları sabık umumi müdür muavini Bay Suphi, telgraf işleri müdürü Bay İhsan Cemalın muhakemeleri safhasını kısaca telgrafla bildirmiştik.

Bugün, çok âlâka uyandıran bu muhakemenin ikinci muhakeme celsesinin kısa bir hülâsasıyla üçüncü muhakeme celsesinin ve dört Martta görülen dördüncü muhakeme celsesinin mühim kısımlarını gönderiyorum:

İkinci celse

Muhakeme 11 Şubat 935 Pazartesi günü, saat 14 te başladı. Muhakeme edilenlerin eski mahkûmiyetleri olmadıkça dair gelen cevaplar okundu.

Bundan sonra iddia makamı söz alarak geçen celsede ileri sürülen af kanunu meselesi üzerinde izahat istedi. Ve yedi maddenin hepsi af kanunu tarihinden evvel olmadığı için mahkemenin devamını istedi. Hâkim Bay Fahrinin avukatı Bay Hayrullah söz verdi. Bay Hayrullah altı madde hakkında tahkikat yapılmıyacağı mütealeasmda bulundu. Bunun üzerine Bay İhsan Cemalın avukatı Bay Aziz söz verildi ise de kendisi müvekkilinin söz söyleyeceğini bildirdi.

Müvekkili Bay İhsan Cemal, geçen celsede bir kanun ve prensip meselesi olarak hukuk adamları arasında cereyan eden müzakerele rin efkârı unumiye tarafından yanlış anlaşıldığını ve bazı gazetelerin (maznunlar af istiyorlar) dediğini ve bir gazetenin başmakale bile yazdığını söyledikten sonra (af) kelimesinin dahi mevzu bahis edilmemesini ve her noktadan en ince teferriyatma kadar tetkik ve tebarüz ettirilmesini istedi. Mahkeme muhakemenin devamına karar verdi ve sorguya geçti.

Hâkim evvelâ, Bay Fahrinden yedi madde hakkında ne diyeceğini sordu. Bay Fahri, bu maddeler hakkındaki tahriri cevaplarına ilâve edecek bir şeyi olmadığını söyledi.

Mahkeme Bay İhsan Cemal aynı suali sordu. Bay İhsan Cemal her maddeye ayrı ayrı cevap vermek suretiyle hakikatin tezahürüne çalışacağını söyleyerek evvelce neğrettiğimiz bir saatten fazla süren müdafaasını yaptı. Bay İhsan Cemal bu müdafaasmda ilk tahkikatı şiddetle tenkit ederek aksi bir katiyeti rivaize ile sabit olmuş olan birçok hususların esbabı mucibede nasıl olup ta yer bulmuş ve üflettiğin mahkemeye kadar gelmiş olduğunu anlıyamadığını söyledikten sonra bütün bu müdafaatıyla posta ve telgraf umum müdürlük makamının icraatını müdafa etmek olduğunu ve yoksa imza salâhiyetini haiz mesul bir memur olmadığı için bu maddelere cevap vermek mecburiyetini prensip itibariyle kabul etmediğini söyledi.

Sıra Bay Suphiye geldi. Bay Suphi bu maddelerden yalnız ikisi ile alâkadar tutuluyordu. Bir kâğıdın on sekiz gün dairede kalması ve hukuk hâdiseler raporları geldikten sonra tekrar vekâlete müracaat suretiyle tarife tatbikinin biraz daha geçiktirilmesi.. Bay Suphi bu tevhürün Nafia Vekâletinden bir dosya almak için kaybedilen zamandan ileri geldiğini, vekâlete ise bir komisyon teşkili için müracaat etmiş olup bu komisyonun sonradan vekâlet tarafından teşkil edilmiş ve bu suretle fikrindeki isabetin sabit olmuş bulunduğunu söyledi. Vakit geciktirildiğinden muhakeme ertesi güne yani 12 Şubatı bırakıldı.

Üçüncü celse

Muhakemeye 12 Şubat tarihinde saat 14 te başlandı. Ve Maliye Vekâleti Başvekâletle yapılan muhaberat ve Şûrayı Devlet kararları okundu. Hâkim bu muhaberat hakkında bir diyecekleri olup olmadığını maznunlardan sordu. Maznunlar sordu: "Hayır,, dediler.

Bunun üzerine tahkikatın genişletilmesi hakkında bir talepleri olup olmadığını sordu. İddia makamı söz istedi. Ve Bay Fahrinden şu noktaların sorulmasını istedi:

— Geçen celsede Bay İhsan Cemal şube müdürlerinin imza salâhiyeti hakkında bir meseleye temas etmişti. Bu husustaki vaziyet nedir?.. Bu suale Bay Fahri (Şube müdürlerinin imza salâhiyeti haiz olmadıkları ve çıkan kâğıtlar ehemmiyetlerine göre ya müdürü umumî muavinini yahut müdürü umumî tarafından tasvip edildiği takdirde imza ve sevk edildiğini) söyledi.

Bay Suphinin avukatı geçen celsede Bay Suphi tarafından mevzu bahis edilen komisyon hakkındaki tezkerenin telgraf idaresinden celsede telgraf işleri müdürlüğü mümeyyizlerinden Bay Halilin şahit olarak dinlenmesini talep etti.

Mahkeme buna karar verdi ve muhakeme 4 Martta bırakıldı.

4 Mart celsesi

Muhakeme tam saat 10,5 ta açıldı. Müddeialehlerle beraber avukatları Bay Hayrullah ve Aziz de hazır bulunuyorlardı. Reis Bay İhsan Cemalın şahidi sıfatıyla posta ve telg. umum müdürlüğü, telgraf işleri dairesi mümeyyizlerinden 33 yaşlarında Bay Halilin dinlenmesini emretti. Halil hülâsaten şunları söyledi:

— Telefon ücretlerinde tenzilât icrasını ihtiva eden Nafia Vekâletinin emri bize Perşembe günü akşamı saat beşten sonra gelmişti. Bugünün tarihini kati olarak hatırlıyamıyorum. Tezkereyi doğrudan Bay İhsan Cemale götürdüm. Bay İhsan Cemal aynen ve derhal şirkete tebliğ edilmesini söylediler. Halbuki o gün vakit geçmişti ve ertesi günü de Cuma idi. Bittabi o gün de bir muamele yapılmadı. Cumartesi gün

nü de Cumhuriyet Bayramı ne rastlamıştı. Bu münasebetle tan muhaberatı kontrol etmek buriyetinde kalmıştım. Binaen Nafia Vekleti emrinin şirkete liği muamelesine ait müsvedde Bayramın birinci günü hazırlanmış. Bayram ertesi İhsan Cemale dim. Bay İhsan Cemal bu müdeyi gördükten sonra bu işin lette kalan dosyasının da gemesi için müsveddeyi bir notla etti. Bunun üzerine dosyayı müdürlüğüne müracaat ettim. Mümi mahsus müdürü "İcap eder görüşüştükten sonra cevap verdiğini binaenaleyh, ertesi günü kendisini görmeliğimi söylemiş maksat için bir kaç kere kalemi sus müdürlüğüne müracaat ettim. Nihayet dosyanın verilemeyeceğini söylediler. Bunun üzerine Bay İhsan Cemal meseleyi getirtim. İhsan Cemal beni o vakit müdür vekili bulunan Bay Suphin yanına götürdü. Anlatmışlığının geçikmekte olduğunu Suphiye söylendi. Bay Suphi bundan sonra yaptığım teşebbüslere dip dosyayı Vekâletten almak kâmnı bulduk. Dosyada Vekâlet kuk müşavirliğinin ve Maliye Vekleti nakit işleri müdürü Bay Suphin raporları bulunuyordu. Bunun birer suretlerini de çıkararak şirket komiserliğine gönderdik.

Burada reisi şahide sordum: — Raporları okumadım mı? Münderecatını iyice bilmiyor musunuz?

Şahit raporların muhteviyatını tamamen bilmemekle beraber raporların telefon ücretlerinin temin ait bulunduğunu bildirdi. Reis; raporlara lüzum görülen den Vekâletin emrinin aynen tebliği maksadı temin edemez mi?

disinin bilmediğini, bu hususta şey söyleyemeyeceğini söyledi.

Bu sırada Bay İhsan Cemalın vekâletten gönderilen tebliğ tezkere nin vürüdü gününün değil, tebliğ tarihinin tesbitini istemesi üzerine müddeialehler Cumhuriyet bayramından iki gün evvel olduğunu söylediler. Bay İhsan Cemal bu günün 26 İkteşrin olduğunu ilâve etti. Bu izahların zapta geçmesini istedi. Burada Bay İhsan Cemalın avukatı Bay Aziz, şahidin müvekkilinin tezkerenin tebliği için emir verdiğini bulduğuna hakkındaki ifadelerin şahidin sözlerini teyit eder bir kimseler hatırlayıp hatırlamadıklarını sordu. Şahit reisi üzerine cevap vererek, bu vaziyeti kendisi bütün teferrüatıyla muavininin de bildiğini söyledi.

Bundan sonra Bay Suphi söz rak dedi ki:

— Ben önce şirket tarifelerinde tenzili ve malî aziyetinin tebliği için bir komisyon teşkilini tebliğ miştim. Vekâlet kabul etmedi. Bittabi bunu bana bir suç tanıdılar.

nunda, başını onun omuzuna koymuş, kemanın geldiği tarafa açmıştı.

Dayım bana baktı; sesinde acı bir hatıranın izleriyle:

— Güzel çalıyor!.. Değil mi?

Dedi..

Solmaz hemen atıldı:

— Sahiden çok güzel çalıyor ...

Diğerleri de buna dair düşüncüklerini söylediler:

— Sanki insanın içine üflüyor..

— Sanki bir adam yanık yanık konuşuyor..

— Bu bir serenaddir.

— Susun da dinleyelim..

Dayımın niçin bana baktığını ve ilk sözlerini bana bakarak söylediğini anlamıştım...

Keman çaldığım günleri hatırlamak istiyordum.

Minimini köşkün penceresinde yalnız kırmızı bir ışık vardı.

Kimseler görünmüyordu..

Birinci parça bitti..

Biraz sonra Leylâyı çalmaya başladı:

Gece Leylâyı ayın on dördü, Suda tenha yıkanırken gördü..

O sıralarda bu şarkı pek yayılmıştı.. Orhanla Turhan hafif hafif mırırdanarak söylemeğe başladılar.. Solmaz da onlara katıldı. O sırada pencereden görünen duvar parçasında keman çalan adamın gölgesi görüldü.. Vücudun hareketleri, yayın çekilişi de seslere uyuyor; sanki sesleri, hafif kırmızı ışığın vurduğu beyaz duvara gölgeliyordu.

Gece yarısına doğru birden sustu..

Yeşil pancurlar kapandı.. Biz de içeri girdik.

İçeri girerken dayım şöyle yordu:

— Güzel bir konser dinledim. Taliimiz varmış.. Çoktanberi hatıret kalmıştım.

— Kimdir acaba?..

— Bir muallim..

— Madem ki daha üç gün buradayız, görürüz..

Keman sesi kesildikten sonra herkes onu çalanın kim olduğunu merak ediyor, soruyordu.

Yalnız Solmaz susuyordu. Hiç bir şey söylemeden odasına çekildi.

(Arkası var)

KURUN'un Millî Romanı: 51

YAZAN : Kadircan Kaflı

Herkes karda, sert poyrazlarda, kuru soğuklarda titrerken biz ılık bir havada, sonsuz bahar memleketinde yaşayacaktık..

Bu düşünce, benim kadar Solmazın da hoşuna gitmişti, ellerini birbirine vurarak babasının boyuna atılmış ve şöyle bağırıyordu: — Ah, ne iyi olur bu?.. Mısır çok güzel bir yermiş!..

Aramızda Mısırın güzellikleri, oradaki eski eserler konuşulacak ve o gece Solmaz tatlı bir rüyaya

dalar gibi uyuyacaktı.

Gene böyle olduğunu sonradan anladım..

Yalnız, Mısırın rüyasına değil, başka rüyaya...

İşte tam bu sırada keman sesini duyduk..

Hepimiz, hattâ hayatı çizgi ve santimle anlatan mühendis Orhan, delişmen bir delikanlı olan Turhan bile, dikkatle dinlemeğe başlamıştık..

Solmaz, elleri babasının boy-

İSTANBUL SEMTLERİNİN TARİHİ

Yazan: Niyazi Ahmed Okan

Tefrika No. -78-

Aynalı Kavak ve tenkihnamesi

Aynalıkavak Sarayı.

Burada şuna da işaret etmek isteriz, ki tarihin "Üçüncü Selim Aynalıkavağı yaptırdı," kaydının Üçüncü Ahmedin yaptırmış olduğu sarayı yaptırdı manasını ifade etmemesi lâzımdır. Üçüncü Selim bu sarayı yıktırarak, kendisi ayrıca bir köşk yaptırmıştı.

Elde edilmiş bulunan bazı vesikalar, Aynalıkavak sarayı enkazının 1220 yılına kadar yerinden kaldırılmamış ve iki defa keşif defteri yapılmış olduğunu göstermektedir. Bu enkaz ve saha keşif defterinde gösterilen saray arsası ve bu arsanın üzerinde kurulmuş olan binalar, sarayın muazzam bir şey olduğunu pek açıkça göstermektedir.

Biz burada kısaca bu defterin kaydına sadık kalarak saray ve etrafındaki binaların işgal ettikleri yer miktarını yazacağız. Deneyebilir ki bu malûmat, sarayı bir tablo halinde gözönünde canlandırabiliriz:

İşte defterin kırk altı parça olarak gösterdiği tablolar:

- 1 - Haremî hümayûn içinde kurşun ve piring dökme uzun hamam 110 zıra 9 parmak murabbar.
- 2 - Saray bahçesinde tarik tarhu 148 zürra murabbar.
- 3 - Üzeri keremît örtülü beki odaları 140 zıra murabbar.
- 4 - Daire önünde üzeri kurşun örtülü çikma kasir Linası 15 zıra murabbar.
- 5 - Harem dairesinin deniz tarafında çamaşırhane ve taş ocak mahallî 420 zıra murabbar.
- 6 - Daire önünde altı rihtimlik sahanlık, taş merdivenle 48 zürra murabbar.
- 7 - Harem haricinde üzeri kiremit örtülü Kasir Linası 59 zıra murabbar.
- 8 - Saray bahçesinde biri 50 zıra murabbar dört kapı yekünü 200 zıra murabbar.
- 9 - Bahçe içinde iki kat daireî hümayûn 1162 zıra 8 parmak murabbar.
- 10 - Daire bitişiğinde üzeri kurşun örtülü hamam 99 zıra 9 parmak murabbar.
- 11 - Bahçe içinde daire binası 313 zıra 6 parmak murabbar.
- 12 - Hurendegân (yemekhane) 869 zıra murabbar.
- 13 - Diğer bir hamam, 7 zıra murabbar.
- 14 - Çamaşırhane 100 zürra murabbar.
- 15 - Etrafı mermer döşeli ortasında kale şeklinde fiskiyeli parmaklıklı havuz 140 zıra murabbar.
- 16 - Deniz tarafında üzeri kurşunla örtülü namazgâh köşkü 264 zıra murabbar.
- 17 - Cami bitişiğinde oda 64 zıra murabbar.
- 18 - Cami etrafında kurşunlu saçak 144 zıra iki parmak.
- 19 - Fenerlikapı 53 zürra murabbar.
- 20 - Parmaklıklı küçük köşkte 57 zıra murabbar.
- 21 - Darüssaade dairesi, bitişiğinde cemeânî hamam 45 zıra murabbar.
- 22 - Darüssaade ağası dairesi, odaları, divanhane, çifte merdiveni, mermer binek yeri 510 zıra murabbar.
- 23 - Harem ağaları dairesi 1377 zıra murabbar.
- 24 - Hazine vekili dairesi 430 zıra murabbar.
- 25 - Denize bakan hazinedar ağaları dairesi 396 zıra murabbar.
- 26 - Hazinedar ağa tevabii dairesi 270 zıra murabbar.

- 28 - Acemi koğuşları 231 zıra murabbar.
- 29 - Hademe daireleri 188 zıra murabbar.
- 30 - Ziyafethane hamamı 84 zıra murabbar.
- 31 - Daireler ortasında sundurma saçak 75 zıra murabbar.
- 32 - Hare mağaları camii 198 zıra murabbar.
- 33 - Cami bitişiği su hazinesi 40 zıra murabbar.
- 34 - Dairenin bahçe tarafına açılan fenerli kapı yeri 45 zıra murabbar.
- 35 - Harem dairesi tarafında taş duvar 885 zıra murabbar.
- 36 - Divanhaneli daireî hümayûn 979 zıra, 19 parmak murabbar.
- 37 - Bu daire etrafında üzeri kurşunlu saçak 181 zıra murabbar.
- 38 - Enderun odaları 183 zıra murabbar.
- 39 - Hamam 103 zıra murabbar.
- 40 - Binek yeri 54 zıra murabbar.
- 41 - Hamam önünde cami ve külhan veri 99 zıra murabbar.
- 42 - Silâhtarğa, hazine ve seferli vekili daireleri 806 zıra, 4 parmak murabbar.
- 43 - Sundurmalar 135 zıra murabbar.
- 44 - Has oda meydanının köşk binası 80 Z. murabbar.
- 45 - Silâhtarğa daireleri altında binek taş üç adet.
- 46 - Daire önünde tezlihlî iki fener.
- 47 - Daireî himayûn etrafında bir yere mermer döşeli, demir kapak ve parmaklıklı balıkhanesi 30 Z. murabbar.

Aynalıkavak, eski resimlerinde de görüldüğü gibi oldukça büyük bir saha işgal etmekte idi. Deniz ağzında bulunması, sarayın ehemmiyetini daha ziyade büyültmekte idi.

Büyük şenliklerde padişah buradan Halici seyredirdi. Bir eğlencede yapılan oyunları gösteren tarihin şu kaydı bunu pek âlâ anlatmaktadır:

"Aynalıkavak iskelesinden Fener iskelesine palamar gerek çarmlı ipleri iki kalyona bağlanıp yürütülen yeni ihtira edilmiş arabalar ve raks tablaları, cebecilerin (cephanecilerin) icat gerdeleri olarak ağzından ateş püskürür ejderhalar, hayalifener gibi dönen, önünde fil resmi, üzerinde bir gemberi bulunan kale resmi, bildiğimiz menzil ipleri, hüdaî, çiçek, püsküren ve sayebân namlarile anılan fişekler... ilh.,..."

AYNALIKAVAK TENKİHNAMESİ

Aynalıkavak sarayından bahsederken "Aynalıkavak tenkihnamesi," sinden bahsetmemek bir eksiklik olur.

3 Rebiülevvel 1193 yılı cumartesi nevrüz günü tanzim edilen bu tenkihnamenin tarihte işgal ettiği mevki hayli dedikoduludur. Ay-

ni zamanda "On ikinci asrı hicri evahirindeki lisan siyasetimiz nümunelerinden,, diye anılan bu tenkihneme burada hulâsa etmek istemiyoruz.

"İşbu muahedeî cedidenin madelerinde tasrihan tayin ve tavzihan tefsir ve tebyin olunan mevaddan maada Kaynarca adaktolunan müsâlâhâi müebbede ahtunelerinden,, diye alınan bu tenkihnemesi bu muahedeî cedidede lâfzan bi lâfız aletfelsil münderiç itibar olunarak zikrolunan Kaynarca ahtinamesini başka iki ktt'a sında mestur iki maddeî münferidesile maan tamamen kuvveti kâmilinde biibaretuha, biayniha nassı üzere işbu muahedeî cedide ile tasdik ederiz.,,

Diye başlıyan tenkihname baştan sona kadar bu üslûpla devam etmektedir.

Aynalıkavak tenkihnemesi, Kaynarca muahedesinin bazı madelerinin tenkih olunması idi. Dokuz maddeden ibaret bulunan bu tenkihname, Rus müfettişleri ile defter emini Elhac Abdürzak Bâhir efendinin üç ay kadar Aynalıkavakta içtimalarına sebep olmuştur.

"Tarihi siyasi,, tenkihname için şunları yazıyor:

Bu tenkihname Osmanlı hükümetinden ziyade Rusyanın maksadına hizmet etti. Üç ay zarfında Rusya askerinin Kırmından çekilmesine mukabil Kırm Hanının memuriyeti zimnen kaydırıhayat şartile kabul edilmişti.

Bununla devleti aliyenin Kırmında ve sair Tatar kabaili üzerinde olan hukuku hükümrani maneviyattan ibaret kalmıştı.,,

(Arkası var)

TEPEBAŞI ŞEHİR TİYATROSU
TEMSİLLERİ
Bugün saat 14,30 da
Bu gece saat 20 de

Müfettiş Şehir Tiyatrosu

Komedi
5 perde

Yazan:
N. Gogol

Eski Fransız Tiyatrosunda
Bugün saat 14,30 da
Bu gece saat 20 de

Üç Saat Şehir Tiyatrosu

Operet: 3 perde

Yazan:
Ekrem Reşit

Bestelleyen: Cemal Resit

Inkılâp Kürsüsünde

Bay Recep Peker dün talebeyi dinledi

Cumhuriyet Halk Fırkası genel kâtibi Bay Recep Peker, dün inkılâp kürsüsünde şimdiye kadar verdiği dersler üzerine dinleyicilerle bir konuşma yapmıştır.

Dünkü derste Recep Peker, talebeye, şimdiye kadar verdiği derslerden bazı sualler sormuş, verilen cevapları ayrıca izah etmiştir. Recep Peker, bu arada bazı talebeden sual sormalarını istemiş, sorulan suallere cevaplar vermiştir.

Bay Recep Peker, edebiyat fakültesinden 1925 numaralı doktora Bay Ali Rasime inkılâbın tarihini sormuş, Bay Ali Rasim inkılâbı şöyle tarif etmiştir:

"İnkılâp bir memlekette geri olanın, yerine ileriye, fena olanın yerine iyiyi haksızın yerine doğruyu, âdili, hiç düşünmeden, merhamet etmeden memleketin aleyhinde olanlarla pazarlık yapmadan ikame etmektir.

Bay Recep Peker bizim inkılâ-

ra şimdiki Vekil Bay Ali Çetinkaya gelince benim önceki teklif formülüm dahilinde bir komisyon teşkilini emretti. Bundan dolayı idarede bir tebliğ vardır. Posta umum müdürliğünden onun celbini rica etmiştim. Halbuki mahkemenin böyle bir komisyonun benim teklifimle teşkil edilmediği hakkında istediği tezkere maksadı temin etmez. Nafianın arzettiği tebliğinin tarihi 15 - 1 - 934 ve numarası da 76 dr. Bu tezkerenin doğrudan doğruya, yani işin uzamaması için posta ve telgraf umum müdürlüğünden istenmesini istihdam ediyorum.

Reis Bay Suphinin bu teklifini zapta geçirtti. Bundan sonra iddia makamında bulunan müddeiumumi Bay Muhittin ayağa kalkarak, şunları söyledi:

İstanbul Telefon şirketinin 17 Ağustos 1932 tarihine müstelif Çarşamba günü saat 10,5 ta İstanbul'da telefon hanında yapılmış hususî bir idare içtimamında şirketin zamanki umum müdürü tarafından bu encümenle izahat verilerek devlet Şûrasına gidecek olan işin lâyük olduğu ehemmiyetle ve arzuya muvafık bir surette takibi için teşebbüsatta bulunduğu söylenmiş, posta-telgraf umum müdürü Bay Fahri ile İhsan Cemalin görüldüğünü, bunlarda mezuniyetlerini istimal etmek üzere bulunduğundan avdetlerini kadar Şûradaki işin geçiktirileceğinden sözünü, oradaki encümenin şirket müdürü umumîsinin bu beyanını tasvir ettiği anlaşılmalıdır. Binaenaleyh eski müdürü umumî Bay Fahri ile İhsan Cemalin vakit şirket umum müdürüve buhusustaki görüşmelerinin mahiyeti anlaşılacak üzere o zaman encümeninde bulunup ta halen sağ olanlardan İsmail Hakkı, Galyasko, Nuri, Han sens, J. M. Anderson'un istinabe suretiyle ifadelerinin alınmasını kararlaştırılmasını teklif ediyorum.

Bu sırada Bay İhsan Cemal: "Yüksek iddia makamı, şirket müdürü umumîsinin, İhsan Cemal de gördüğü haldeki heyeti idare işine aittir. Bu kayıt bu lundüğünü söylediler. Böyle bir kayıt yoktur. Bu noktayı tavzihini isterim, dedi. Avukatı Bay Aziz de kendisini takviye etti.

Bunun üzerine reis Bay Asım mevzuu bahsolan mazbatayı okudu. Ve mazbatada fihsatî İhsan Cemalden yalnız Fahri ile seyahat edeceklerine dair bahis bulunduğunu söyledi.

Bundan sonra Bay Hâkim, Bay Suphinin arzu ettiği tezkere suretinin posta umum müdürlüğünden getirilmesini ve iddia makamının istediği ifadelerin alınmasını kararlaştırarak muhakemeyi 23 Mart öğleden sonraya bıraktı.

Kadri Kemal Kop

bizim diğer inkılâplardan üstünlüğünü sormuş, Bay Ali Rasim Türk inkılâbının gerek siyasi, gerek ökonomik bakımdan evrensel olduğunu söyleyerek Türk inkılâbının üstünlüğünü saymıştır.

Bay Recep Peker, bu arada dış görünüşten inanışa kadar, devlet, anane, hurafe ve telâkkiler saltanat, hilâfet gibi muzir unsurları yıkararak kurulan Türk inkılâbının ana hatlarını bir daha anlatarak suallerini diğer talebelere sormağa devam etmiştir.

Hukuktan 666 Mahmut Nizami ve Osman Cenaba "inkılâpsız istiklâl,, tıptan 194 Mehmet Hilmiye "Hürriyet inkılâbını,, tıp fakültesinden Kostantine "işçi sınıfı ile çiftçi arasındaki farkın, fen fakültesinden 442 Reşat Rizaya "Hürriyet inkılâbı neler getirdi?,, sualini, eczacıdan 24 Sadettin Aksoya "inkılâpçılıkta pazarlık,, meselesini verdiği derslere tabi olmadan serbest olarak izah etmesini istemiştir.

Bay Recep Peker, bundan sonra Mülkiye talebelerinin serbest sual sormalarını istemiş, sorulan suallere cevap vererek dersini bitirmiştir. Bay Recep Peker, cumartesi günü Türk istiklâlini anlatacaktır.

Kısa Şehir Haberleri

YILLIK TOPLANTILAR - Anonim ve Kooperatif şirketlerin bu ay zarfında yıllık toplantılarını yapacaklarını yazmıştık.

Bu toplantılara iştirak etmek üzere Ekonomi Bakanlığı tarafından bakanlık müfettişlerinden Bay Nahit, Adnan, Ekrem ve Hüsnü seçilmişlerdir. Bay Nahit İstanbulda bulunmaktadır. Diğerleri bugünlerde geleceklerdir.

YUNANİSTAN ELÇİSİ - Bundan bir müddet önce Atina hükümeti tarafından istişare için çağırıldığı yazılan Yunanistanın Ankara elçisi henüz İstanbula gelmemiştir.

Gelenler, gidenler

BAY ÂDİL - Devlet hazinesi ni alâkadar eden bazı meselelerle meşgul olmak üzere şehrimize gelmiş olan, Gümrük ve inhisarlar müsteşarı Bay Âdil dün Ankara'ya dönmüştür.

Bakalorya imtihanları

Lise ve orta okullar için hazırlanan yeni imtihan talimatnamesi mucibince hariçten bakalorya imtihanına geçen yıl giren eski imtihan talimatnamesine göre imtihan verebileceklerdir. İki şekilden birini seçmek talebenin kendi arzusuna bırakılmıştır.

Kurban Bayramı

İstanbul müftülüğünden:
14 Mart 1935 Perşembe günü Zilhiccenin dokuzu olmakla Arefe, Cuma günü de Kurban Bayramı olduğu ilân olunur.

Bayram Namazı	S.	D.
Zeval	6	49
Fâti	12	34

Her vakit ve her yer için yeni Eski bir Çin masalı...

Yazan: Z. A.

Ayaklarımda demir çarık ve elimde demir sırtık yoktu, amma sınırsız dolaşıyor, yad ellerde dağlar aşılıyor, çöllerden geçiyor - dum.. Yüzüm kızgın kumların ateşiyle kavruldu, saçım sakalım karlı tepelerde ağardı.. Çok gördüm, çok işittim.. Söyliyecek zamanı beklerken, bir de baktım ki gün dağlara yaslandı, ömür kan dilinde yağ tükendi.. Fıtlı çıtır damağa ve üstündeki alev dilimi t'tremeğe başladı. Artık vakit yok.. Kandil sönmeden ve sular kararmadan torunlarıma bir arınan bırakmalıyım, dedim.. Ezberimde kalan şeylerin değerlerini seçtim..

Bu hikâye onlardan biridir: Çin duvarlarının geniş sırtında yüzlerce gün yürümüş, tırtıllı kenarlarının taş oylarını yastık yapıp gecelemişim.. Oraya düşüğüm gün kırlarda bahar başlamıştı. Papatya, gelincik ve yoncaların süslediği taze çemenlerde kuşlar yoldaşım, ceylanlar arkadaşım..

Dere'erde sular çağlıyor, başımın üstünde papağanlar uçuyor - du.

Çin kasabalarını yabancılardan sade sıra dağ'arı andıran korkunç duvarlar ayırmaz.. Burada uçsuz bucaksız ovalar, içine gün ışığı sızmaz ormanlar da başkincıların önüne çıkıp gerilir.

Şahlanmış akıncı atları, karşılarında aşacak şey görmeyince istahtan kesilir, bu yemyeşil ovalarda temebelleşirlerdi. Fağfurlar ülkesinin derin uykusu afyondan çok bu yüzdendir.

Bu ovaları kaç ayda geçtim, bi'miyorum, fakat bir akşam tâ uzaklardaki yeşil tepelerin arasında ışıklarını kırıpıştığını gördüm ve gecenin sessizliği içinde derin derin köpek havlamaları duyar gibi oldum.

Tan yeri ağarırken ben, ayakta idim. Karşımda bembeyaz mermerden bir kasaba görmek, bütün geçmiş gün'erin yorgunluklarını gideriyordu. Öğleden çok erken şehirlerin kıyılarına varmışım. Bir çokları gibi buna da bir mezarlıktan giriliyordu. Bir çeşme başında durup elimi, yüzümü yıkadım.. Sonra tunç kuşaklı kale kapısına doğru yollandım.. Sağlı, so'lu servilikler uzanıyor, bembeyaz mermer mezarlar sıralanıyor - du.

O gün orada ömrümün en umulmaz şeyini gördüm, en çapraşık, kör düşümü çözdüm..

Taze bir mezarın başında genç ve güzel bir kadın oturmuştu. Toprak, daha yeni kabartılmış ve üstüne su dökülmüştü. Bu kadın elinde bir ipek yelpaze ile o ıslak toprakları yelpazeliyordu.

Şaşıp durdum.. Sakallarım avuçlarımda uzun uzun bakakaldım. Bu, ne demektir? Bu kadın ne diye, böyle olmıyacak şeyler yapıyordu?

İlkin sandım ki bu kadın, bir melektir. Suçlu ölmüş kocasının toprakları altında cehennem ateşiyle kavrulan ruhuna bir az serinlik vermek için bu tuhaflığa katılmıyor.. Bu düşünüş yüreğimi çar-

pırdırdı.. İnce parmaklı beyaz eline, acıdan solmuş yüzünde inandına kızılışan dudaklarına içim burkularak baktım.

O, hiç tınmadı, belki de benim varlığımı sezmemişti bile.. Mezarı eğilmiş yelpazesini savuruyor, savuruyordu..

Uzun süren bir duruştan sonra ağır ağır çekildim. Başım karma karışıktı.. Bir türlü anlayamıyor ve anlamadıkça daha beter meraklanıyordum..

Dönüp dönüp bakıyor, üzgün üzgün yürüyordum.. Mezarlıktan çıkarken, yüksekten gelen bir sesle durdum.. Ağaç kütüğüne oturmuş bir çoban elini sallıyor, gülmüsiyerek beni çağırıyordu.

Yaklaştım.. Dağarcığı boşalttı. Kuşluğunu benimle paylaşmak istediğini söyledi.. Hemen çöktüm. Fakat lokmalar boğazıma diziliyor, gözlerim boyuna servilikler arasındaki kadına gidiyordu. Çoban merakımı sezmişti.. Yüzüme bakarak sordu:

— O kadını mı düşünüyorsun?
— Evet!..

— Aptal sandınız değil mi?
— Hayır, kocasının ruhundaki ateşi gidermeğe çalışan bir melek demiştim..

Çoban bu sözlerimi işidince, katıla katıla güldü ve:

— Hiç kadın melek olur mu be sersem?..

Diye çıkıştı.. Yüzü buruşmuş, kaşlarının gölgelediği gözlerine bir tiks'nmenin karanlığı çökmüştü. Söver gibi:

— Melek ha!.. Diye bağırdı.. Hangi melek?.. Böyle yürek şeytanda bile bulunmaz..

Karşımdaki böyle söylerken, ben o küçük, yumuk elleri, ince, üzgün yüzü düşünüyör, bu güzel göğüste bir şeytan yüreğine yer veremiyordum.

Çoban inanmadığımı sezince küplere bindi:

— İnanmıyorsun, yalan söylüyorum sanıyorsun değil mi? Bak dinle öyle ise.. Bu kadın dünyanın en iyi adamına varmıştı.. On yıl cancana yaşadılar.. Dilekleri bir, düşünüşleri birdi. Yürekları beraber vurur, gönülleri beraber duyar, sesleri beraber çağladı.

On yıl o adam buna kul oldu.. On yıl içinde bir saniye kaşını çatmadı.. Karısının isteğini daha gönülde iken sezdi. Bir gün bu yuvanın üstünden uğursuz bir yel esti.

Adam hastalandı.. Hekimler üşüştü, lâmalar çağırıldı. Havanlar inbikler kaynadı.. Fakat hiç bir şey kâr etmedi.. Çinin en iyi yürekli adamı günden güne soluyor, eriyordu.. İki yıl böyle geçti. Hasta dalgınlıktan uyandıkça içli gözleriyle karısına bakar, kendi çektiğinden çok, ona verdiği sıkıntıya üzülüyordu.

(Sonu yarım)

Geri bırakılan kongre

Eyüp fakirleri koruma derneğinden:

15 - Mart - 1935 Cuma günü kongremizin toplanacağı ilân edilmiş ise de görülen lüzum üzerine 22 Mart 1935 Cuma gününe tehir edil-

TAKVİM

	CUMA 8 Mart 2 Zilhicce	Cumartesi 9 Mart 3 Zilhicce
Gün doğuşu	6.45	6.22
Gün batışı	18.07	18.03
Sabah namazı	5.50	5.40
Öğle namazı	12.45	12.25
İkinci namazı	15.39	15.40
Akşam namazı	18.07	18.08
Yatsı namazı	19.37	19.38
İmsak	4.47	4.44
Yılın geçen günleri	65	67
Yılın kalan günleri	300	299

RADYO

BUGÜN

İSTANBUL:

18,30: Plâk neşriyatı. 18 Otel Tokatlıyandan nakil - çay saati - Telsiz caz. 19,20: Çocuk saati. Hikâyeler - Mesut Cemil 19,50: Haberler. 20: Sonat Apassionata - Bethoven, Plâk. 20,20: Havayen Kitar - Siret ve arkadaşları. 21: Bayan Babikyan (şan) piyano ile 21,20: Son haberler. - Borsalar, 21,30: Radyo orkestrası. 22: Radyo caz ve Tongo orkestrası.

223 Khz. VARŞOVA 1345 m.

18,15: Kuartet konseri. 18,40: Sözler. 19,10: Musiki parçaları. 19,30: Reklamlar. 19,45: Plâk - Sözler, 20,35: Mandolin orkestrası konseri. 20,50: Sözler. 21,15: Senfonik konser. 23,30: Şiirler. 23,45: Konferans. 24: Sözler. 24,05: Dans musikisi.

175 MOSKOVA, 1724 m.

16,15: Çocuk programı. 17,30: Sözler. 18,30: Kızılordu için musiki neşriyat. 19,30: Kolkozlara söz ve musiki. 21: Senfonik konser. 22: Çekme neşriyat. 23,05: Amele programı. 24,05: Almanca neşriyat.

Khz. PRAG 470 m.

18: Filharmonik tarafından senfonik konser. 19: Sözler. 19,10: Amele neşriyatı. 20,10: Plâk. 20,15: Sözler. 20,30 Karışık musiki programı. 21: Sözler. 22: Ostrava radyo orkestrası. 23: Haberler. 23,15: Plâk. 23,20: Rusça haberler.

545 Khz. BUDAPESTE, 550 m.

18,30: Orksetra konseri. 19,35: Spor haberleri. 19,50: Stenografi dersi. 20,20: Piyano konseri. 21: Tiyatro 22,45: Haberler. 23,05: Dans musikisi. 23,50: Budapeste konser orkestrası. 1,05: Son haberler.

BORSA

Hızlarında yıldız işareti olanlar üzerinde 7 3 de muamele görenlerdir. Rakamlar kapanış fiyatlarını gösterir

Nuket (Satış)

* Londra 890, -	* Viyana 24, --
* Nevyork 120 -	* Madrid 18, --
* Paris 169	* Berlin 48, --
* Milano 210, -	* Varsova 24, --
* Brüksel 118, -	* Budapeste 25, --
* Atina 53, -	* Bükres 16, --
* Cenevre 815, --	* Belgrat 54, --
* Sofya 24, -	* Yokohama 24, --
* Amsterdam 85, -	* Altın 951, --
* Prag 100, -	* Mecidiye 45, --
* Stokholm 31, --	* Banknot 240, --

Çekler (kap. sa. 16)

* Londra 588.55	* Stokholm 3.2990
* Nevyork 0.8055	* Viyana 4.3225
* Paris 12.05	* Madrid 5.8190
* Milano 9.5460	* Berlin 1.9774
* Brüksel 3.4096	* Varsova 4.2175
* Atina 84.513	* Budapeste 4.5450
* Cenevre 2.44*0	* Bükres 80.3786
* Sofya 6.47480	* Belgrat 35.095
* Amsterdam 1.174	* Yokohama 2.86
* Prag 19.0410	* Moskova 1087.75

ESHAM

* İş Bankası 10, -	* Tramvay 59, --
* Anadolu 25.80	* Çimento as 13.25
* Rejl 2.27	* Onyon Değ. --, --
* Str. Havrize 14, --	* Sark Değ. --, --
* Merkez Bankası 63.50	* Balya --, --
* U. Sigorta --,00	* Sark m. ecza --, --
* Pomont 12.30	* Telefon --, --

İstikrazlar tahviller

* 1933 Türk Bor. I 29.475	* Elektrik --, --
II 28.90	* Tramvay 31.75
III 28.85	* Rihim 17.50
* İstikrazı Dahill 95, --	* Anadolu 47.75
Ergani İstikrazı 99, --	* Anadolu II 47.75
(1928 A M --,00	* Anadolu III 46, --
* 1928 A M --,00	* Ümüslü A 53.25

diğini beyan ile umum azanın mezkûr günde dernek sinema binasında saat onda behemehal bulunmaları rica olunur.

Adananın Kurtuluş Mücadelesi Hatıraları

Yazan: Kars Saylavı Esad

- 12 -

Beyanname müdrecatı Ermenileri çok hiddete getirmiş, Bremona sövüp saymışlar, hattâ beyannamelerin bazılarını da yırtmışlar atmışlardı. Zira Ermeniler Türkler tarafından tertip, teşkil edilmiş bir siyasi çete olduğunu musırran iddia ediyorlar ve Şeyh Murat köyünde birkaç Ermeninin bu çete tarafından öldürülmesi hâdisesini ortaya sürerek ve bunu bir fırsat sayarak mukabil bir fenalık çıkarmak istiyorlardı. Bremonun böyle Ermenilerin arzusu hilâfında ve daha doğrusu tekzip mahiyetinde müşterek beyannameyi imzalaması hiç işlerine gelmemişti.

Her ne hal ise merkezde böyle tedbirler yaparken köylere de mevcut jandarmaları göndermiş ve mülhakata da ehemmiyetli tamimlerde bulunmuştu.

Fransızlar ise kendi veya Ermeni zabıtlarının emir ve kumandaları altında kısmen askerlerini, kısmen de Ermeni gönüllü efradını göndermişlerdi. Çeteyi takip ve tenkil vesilesiyle zavallı köylülerimizi sıkıştırıyorlar, dövüyorlar evlerine girerek eşyalarını ve paralarını alıyorlardı. Yollarda rastladıkları bazı köylüleri de çeteye mensuptur diye sorgusuz, muhakemesiz kurşuna diziyorlardı. Hattâ İnâplı köyünden Ali namında birini tutmuşlar, Adanaya girerken Kolonel Normana tesadüf etmişler, Norman bunun kim olduğunu sorar, çeteye mensuptur deyince derhal kurşuna dizdirir. İşte icraatlarının facialı neticeleri!

Ortalığı velveleye ve Fransızları da pek telaş düşüren Kara Yusuf çetesinin siyasi çete olduğunu Ermeniler iddia etmişlerdi. Bremonun hatıratında bu çetenin Türklerin tensip ve iştirakiyle ihzar olunmuş olduğunu zikretmektedir.

Eğer siyasi çete olsaydı, Türk köylerine taarruz edip mallarını alırlar mı ve bazılarını hiç öldürürler mi idi. Türk hükümeti bütün kuvvet ve şiddetiyle tenkile çalışır mı idi?

Hususiyle Bremonla müşterek neşrettiğimiz beyanname adı bir eşkiya çetesi olduğu tasarih ve tasdik edilmişti. Farzedelim ki, siyasi bir çete idi, neden müşterek beyannameyi imza etti? Haksız olarak hükümetin her işine müdahaleleri devam ederken bu kadar mühim bir işte niçin sükût etti?

Yukarıda cevap verdiğim ve hile hükümet katiyen bu çete ile alakadar olmadığını gibi bundan hiç ümidini kesmiş dâvildi.

Vilâyetin hâdisatı arasında, asiyeş üzerinde mühim bir safha arzeden bu mesele de olsa olsa daima Türkler aleyhinde fırsat arayanlar için birer zemini müsait sayılabilirdi.

Kara Yusuf çetesi hakkında Bremon tarafından atfolunan isnadât ve ittihamatı ret ve cerh eyledikten sonra mevzuu bahsolan beyanname-den biraz daha bahsetmek isterim.

Ermeniler siyasi bir çete olduğunu iddia ederlerken Bremon neden müşterek beyannameye siyasi çete olmadığını tasdik etmişti?! Ermenilerin kızacaklarını düşünmemiş mi idi?! Hal bu merkezde iken Bremon hatıratında bunun aksine olarak hükümetin tahriki ile ihzar olduğunu neden yazmıştı?!

Ermenilerin bu iddialarına karşı tekzip mahiyetinde neşriyatla bulunmasından kızacaklarını bittabi takir ederdi. Amma Bremon siyasi olduğunu iddia etse bunu ne ile ispat edebilirdi? Bir de bu yazılmış olsa idi müşterek beyanname tarafından imza olunmıyacağı da bilir? Çete meselesinden pek ziyade endişeye düşen Bremona makamı vilâyette memleket mütehavvizanının huzurunda açık bir lisanla "hükümetin

bütün vazife ve salâhiyetlerine dahale ettiniz, inzibat ve asiyeş rine karıştınız binnetice bu vakalara sebep oldunuz. Esaslı tedbir yapılmaz ve önü alınmaz daha fena olacaktır. Hükümet mesuliyet kabul etmiyerek hep tevaccüh edecektir., zeminin şiddetli ve katı sözlerim üzerine bir işte müzakereye lüzum görünen ve fikrinde çok musır ve bulun Bremon el birliğinde bir çare düşünelim demekte bulunmuştu.

Bunu da işaret etmeliyim ki meniler iğtişâş çıkarmış olsalardı pek usanmış olan Türkler lâkmi kalacaklardı? Ciddi ve noktalardı da Bremon düşünmüş uzlaşmak cihetini iltizam etmiş Çetin ve gergin bu vaziyetler böyle tedbirler ve münakaşalar pıldığı halde heyecan durmamı, ce de bazı cinayetler vukua gelme ve ertesi sabah bir ihtilâl çıkması hakkında herkeste katı bir kararlılık hisil olmuştu.

Daha müessir ve âcil tedbirler hazı icap ediyordu.

Derhal Bremona ve İngiliz kumandanına gayet müstacel işleri iki tezkere yazdım.

SURET

Bremon cenaplarına..

Vesika: 31 Gayet müstacel

Bazı şakilerin yakın köyleri

yaptıkları şakavet, cinayet sebepleri le memleket dahilinde dünden itibaren şiddetli bir heyecan mevcuttur. Jandarmaların mevcudu hep köylüleri gönderilmiş olduğundan mevcut askerler lisleterle inzibatın temini katıyım mümkün değildir. Asiyeşin temini için inzibatın temini lâzım olduğuna göre bu dakikadan itibaren hükümet asiyeş müteallik mevadda bir mesuliyet kabul etmeyeceğini lâzım gelen devriyeler ve müstacel tedbirlerin itihazı için zımları bilbeyan teyidi ihtiram ederim efendim.

17 Teşrinievvel 335

Vali vekili

ESAT

Asiyeşin fenalaştığını ve işleri vukua geleceğini anladığım dakikadan itibaren da yani hâdiseden iki gün evvel Bremona bîaliye haber vermek istedim. Adanadan yazmak mümkün değil. Mersinde Ticaret eden Çelebi ailesine mensup olan Ata Beyin Konvansiyonuna gideceğini haber aldım. Acele yazma istedim. Dahiliye nazırına yazdığım şifreyi Ulukışla telgrafhanesine vermesini ve çekirtmesini söyledim.

Çetemi arayanlar bulununca şiddetle tecziye ederler diye evvelâ tekiydi. İsrarım üzerine kabule mecbur oldu. Ulukışlaya muvasalatından orada bulunan Halit Beye - şifreyi teslim Niğde mebusudur - şifreyi teslim etmiş, bu zat çekirtmiştir.

(Arkası var)

Bu gece

Nöbetçi eczaneler

Samatyada: Rıdvan, Fenerde: Hüsamettin, Şehzadebaşında: İbrahim Halil, Şehremininde: A. Hamdi, Karagümürükte: A. Kemal, Aksarayda: Şeref, Eminönünde: Agop Minasyan, Beşiktaşta: Nail Halit, Gedikpaşada: Asadoryan, Cibalide: Necati, Çemberlitaşta: Sırrı Rasim, Galata Mahmudiye caddesinde: Nizâşel Sofronyadis, Taksimide: Nizamettin, Kalyoncu kulluğunda: Beyoğlu, Şişlide Hamanda: Halk. Kasmpaşada: Yeni Turan, Halicroğlundu: Yeni Türkiye eczahanesi.

Asi filo, Midilli, Sisam ve Sakız adalarını zaptetti

(Baş tarafı 1 inci sayfada)
lamıştır. Bombardıman tayyareleri müteaddit defalar uçmuşlardır. Her türlü tehlikeyi göze alarak uçan bu tayyareler, Siroz'a varmışlar, 20 metreye kadar alçalarak kırsalları ve istasyonu bombardıman etmişlerdir. Tayyare bombardımanı Siroz'daki âsiler arasında korku ve telâş uyandırmıştır. Şarkî Makedonyadan gelen haberlere göre, âsiler pek fena vaziyette dirler. Bugün hava müsait olduğu takdirde âsilerin dağıtılması için ileri harekâta başlanılacaktır.

Şimdi kış hafiflemiş, âsilerin dağıtılması bir zaman meselesi haline gelmiştir.

Nazırın beyanına nazaran âsi gemilerden biri Çayağzı hizasında karaya sokulmağa muvafak olmuş ve kuru sıkı iki top atmıştır.

Nazır, hükümet kuvvetlerinin mutlaka galip gelecekleri kanaatini izhar etmiştir.

Hükümet kuvvetleri yeni takviye kıtaları alıyor

Atina, 7 (A.A.) — Muntazam hükümet kuvvetleri, vakti geldiği zaman âsilere karşı şiddetli bir taarruza geçmek üzere muntazaman yeni takviye kıtaları almaktadır.

Atina ajansı, hütekaıt bütün zabıt ve generalerin Başbakan Çaldaris'e telgraflar çekerek isyan hareketini takbih ettiklerini ve hizmet için hükümetin emrine âmade olduklarını bildirdiklerini haber vermektedir.

Kavala halkının âsilere karşı isyan ettikleri bildiriliyor. Beş saatlik bir harpten sonra âsilerin reisi general Kamenos, âsi gemilerden Paara'yı kendisine yardım için çağırmıştır.

Asi Kumandan, Şark Makedonyasındaki ihtiyat efradı seferber etmek istedi

Atina, 7 (A.A.) — Asilerin ehlinden kurtulup kaçanlar, âsilerin kumandanı olan general Kamenos'un şarkî Makedonyanın ihtiyat efradını seferber etmeye teşebbüs ettiğini ve fakat kullanmış olduğu tedhiş usul'lerine rağmen bunda muvaffak olamadığını söylüyorlar.

Paris 7 (A.A.) — "Petit Parisien", in hususi muhabiri, Atina'dan şu haberi vermektedir.

"M. Çaldaris'in bizzat bana söylediğine göre, Bulgaristan sefiri, Yunan hükümetine kendi memleketinin dostane duygularını teyit etmiş ve Bulgar topraklarına geçecek olan âsilerin derhâl silâhlarından tecrit edileceklerini bildirmiştir."

Plastiras Mi'ânoda

Milano, 7 (A.A.) — Plastiras, bu sabah buraya gelmiştir. Hiçbir mülahakat vermemiştir.

Bay Maksimosun Venizelos'tan dileği

Atina, 7 — Eski Yunan Dış Bakanı Maksimos, Paristen Venizelos'a bir mektup göndermiş, ve bu kardeş harb'ine son vermesini istemiştir.

Bulgaristan, Yunan hududuna asker yığmakta d'vam ediyor

Paris, 7 (A.A.) — Anadolu ajansının hususi muhabiri bildirdi ki:

"Bulgar hükümeti, Yunan hududuna asker tahşit etmektedir. Bulgar Hariciye nazırı Bay Bala-

isyan hareketinden evvel Türklerin hudutta beş fırka asker tahşit etmiş olduklarına hayret ettiğini söylemiştir."

Enteransijan gazetesi, Yunanistan'daki isyan hareketini mevzu bahis eden bir yazısında Bay Venizelosun Balkan misakına muhalif olduğunu hatırlatıyor ve Bay Maksimos'un çekilmesini manalı buluyor.

Bay Venizelosun muvaffakiyeti takdirinde Türk — Yunan münasebatının müşkülâta uğriyacağına ihtimal veren Enteransijan, isyan hâdisesinin şark misakı güçlüğü ile aynı zamana rast gelişinin bir tesadüf olup olmadığını soruyor.

Lâ Bu'garinin bir yazısı

Sofyada çıkan fransızca La Bu'gari gazetesinin başyazısından:

Çaldaris hükümeti isyan bayrağını kaldırmış olan — beyanamesinde dediği gibi — bir kaç münasebetsize karşı iktidarı dahilindeki bütün vasıtalara müracaat ederek kan dökülmesine mâni olmak istemiştir.

Zannedilebilir ki hükümet bu noktada durarak kaybolmuş koynunları ağır sokmak için kanuni vasıtalara baş vuracak, bu vasıtalar tükenmedikçe kuvvete lüzum görmeyecektir. Her ne kadar isyanın hakiki sebepleri henüz bilinmiyorsa da, fırka rekabetinden doğduğuna hükmedilebilir.

Hükümeti devirmek için başlayan bu hareketin bir dahilî harbe sürüklenmesi, bütün kuvveti yalnız iktisadi kalkınmaya sarfetmekten başka bir şey düşünmeyen, çalışkan bir milleti harabiye sevk etmesi cidden teessüf edilecek bir hal olur.

Her gayrete müstait, bahusus yüksek vatanperverliklerinin âbide'eri tarihi doldurmuş olan Yunanistan gibi bir memleketin en münevver çocuklarının politika kavgalarıyla köleşmesi, Yunan vatanına karşı o' an en iptidai vazifelerinden ayrılmaları ne kadar yazıktır!

Bay Maksimosun dediği gibi, son dakikada akıl ve mantığın avdet edeceğine, intizam ve sükûnetin teessüs etmekte geçikmeyeceğini ümit ediyor, bunu bütün kalbimizle temenni ediyoruz. Bunu söylerken, Yunanistan Balkan asayiş içi elzem bir unsur olduğunu anlamış o' an Bulgar milletinin duygularına da tercüman olduğumuzdan eminiz."

Isyan barajını kaldırarak, liberal bir lidere yakışmıyacak harekettir

Son posta ile gelen Londra gazeteleri Yunanistanda kopan isyan hakkında makaleler neşretmektedirler. Deyli Telgraf, hâdiseleri hülâsa ettikten sonra şu mütalea'arda bulunuyor.

"Asıl Yunanistan'daki Venizelos partisi dağılır ve Venizelosun dostları tevkif olunursa bu Yunan siyasisinin sihirli adı bile Giritte isyanı uzun bir zaman yaşatamaz. O halde Venizelosu, yakında bir menfi hayat bekliyor. Onun eski hayranları ise böyle tehlike' i bir işe girişmesini hayretle karşılayacaklardır.

Venizelos, gerçi diktatörlük yapmak için yaratılmış değildir, fakat bu adam intihapta uğradığı hezimet de sükûnetle karşılayacak bir mahiyette değildir. Çalda-

ris hükümetinin hataları, Venizelosun nazârında ne olursa olsun, müsellâh isyan bayrağı, liberal bir liderin demokrat bir rejim içinde kaldıracı meşru bir bayrak değildir."

(Taymis) in mütaleaları

(Times) gazetesi de son hâdiseleri hülâsa ettikten sonra şu sözleri söylüyor:

"Venizelos, kral Kostantinin sukutundan sonra üç kere talihsizliğe uğradı. Onun Anadolu hezimetinden sonra asker kraliyetçi nazırları idam etmekten menedememesi Yunanistanı ikiye ayıran bir k'ni yaşatmağa yaradı. General Plastiras'ın darbe hükümetten evvel Venizelosun evinde bir kaç saat bulunması, bir talihsizlikti. Onun Giritte bu'unduğu sırada Giritlilerin isyan etmesi de onun için üçüncü bir talihsizlik tir.

"Mesaje Daten", e göre as'ler deli değil, canidir!

Mesaje Daten gazetesinin isyan hâdisesi üzerine yazdığı başmakaleyi olduğu gibi alıyoruz:

"Memleketin hâlâ izlerini muhafaza ettiği geçenki hükümet darbesinden tam iki yıl sonra aynı adamlar yine vatana taarruz etmek teşebbüsünde bulundular. Evvelî hareketlerinin hiç bir mukul sebebi olmadığı halde şimdiki ne ile tavsif etmek lâzım gelecektir? Hükümet halka karşı neşrettiği beyanname de bunun bir delilik hareketi olduğunu söylüyor. Fakat aynı suretle tekerrür eden, bu derece vüs'at bulan bir delilik artık bu kelimenin hududu içinde kalamaz. Bu bir cinayettir, bu halis bir cinayettir. İstenilerek yapılmış, teşkilâtı kurulmuş, hiç bir hakka istinat etmeyen bir cinayettir.

Bundan maksat nedir? Hükümeti düşürmek! Fakat Çaldaris kabinesi meşru bir hükümettir. O zaman iş başına bulunan muhaliflerin idare ettiği halâm serbest seçiminden çıkmış meşru bir hükümet. Bu hâdisi üzerinde, sıyasal düşünüşü ne olursa olsun, vatana karşı vicdanî vazifesini bilen bir kimse yoktur ki bu anarşist hareketi bastırmak için hükümette yardımda bulunmasın.

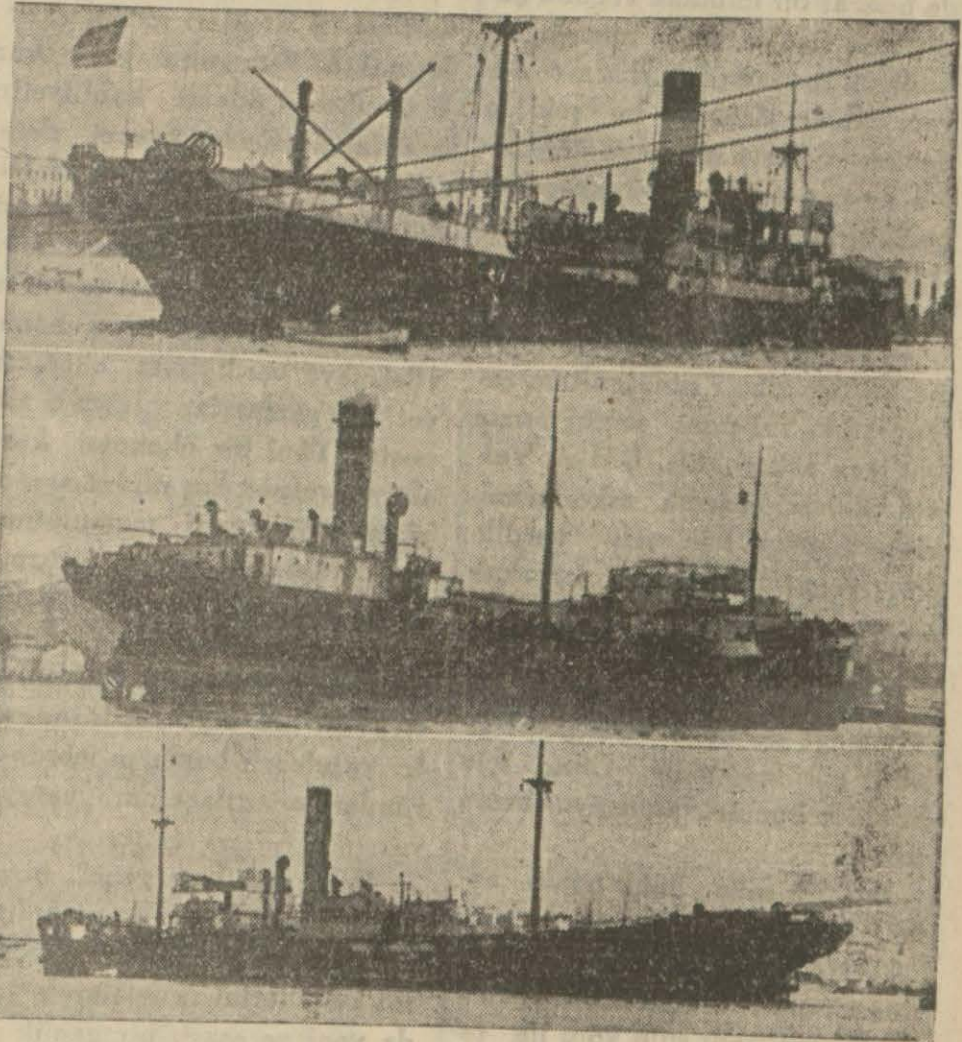
Onlar Cumhuriyeti kurmağı istediler? Eğer Cumhuriyet bir tehlikeye maruz bulunursa şüphesizdir ki, hoş gitmeyen bu müdafilerin hareketi bu tehlikeyi ihdas ediyor. Onların istedikleri sadece ortalığı karıştırmak, maddi ve manevi bir intizamsızlık vücuda getirmektir. Eğer bu adamlarla Cumhuriyet arasında bir münasebet varsa yazık o Cumhuriyete!

Eğer Mussolini ile Hitlerin hareketlerini taklit etmek istiyorlarsa unutupuyorlar ki, bunlar kan ile oynamamışlardır. Onları iktidar yerine getiren ve orada tutan gene milletleridir. Onlar bu milleti düşünmüşler mi? Bir millet ki, henüz buhrandan pek nazik bir nakahat devrine girmişken o devirde bir hâdisi ile mahvolmuştur. Bir millet ki, kurbanlar vermiş ve ordusunun, donanmasının ruhuna, milli ordusunun vasıtalarına taarruz edildiğini görmüştür.

İhtilâl çıkarmak Venizelos için ikinci bir tabiat hâline gelmiş!

Fransada çıkan Lâ Liberte

Yunan âsileri için çalışan 16 vapur Boğazlarda durduruldu

Yunan hükümetinin isteğiyle limanımızda durdurulan Yunan vapurlarından üçü

Yunan hükümeti, bütün Yunan limanlarında bulunan Yunan gemilerinin seyrüseferini menettiği için dışarıda seyrüsefer edecek gemilerin asilere yardıma gideceklerini hükümetimize bildirmiş, gemilerin adlarını yazmış, yakalanmalarını istemiştir.

Marmara ve boğazlarda dolaşan gümrük muhafaza ve zabıta memurları, Ankaradan verilen emir üzerine boğazlardan geçecek bazı Yunan gemilerini tevkif için dün geceye kadar dolu ve boş olarak yakalanan gemilerin sayısı 16'yı bulmuştur. Gemilerden biri, evvelki gün Çanakkale boğazından geçerek limanımıza gelen ve kabataş açıklarında demirliyen Vansicaa adlı mazot ve gaz gemisidir. Romanyaya gitmekten alakonulan bu gemi Venizelosun oğluna aittir ve altı bin tonluk. Geminin kaptanı liman-

mızdan ayrılamıyacağı bildirilmiştir. Kaptan kendisinin tüccar için mazot almak üzere Romanya'ya gitmekte olduğunu, isyancılarla alakası bulunmadığını söylemiştir.

İkinci vapur, evvelki gece Zonguldaktan maden kömürü hamulesiyle gelen beş bin tonluk Fotini Carra adlı Yunan şilebi de Büyük derede durdurulmuş, aynı şekilde kaptanına tebligat yapılmıştır. Gene Zonguldaktan gelen 5400 tonluk Komistra isimli Yunan şilebi de çevrilmiştir. Vapurlardan bir kısmı Halice çekilmiştir. Bunlardan başka dört biner tonluk Traki ve Parteon vapurları da Kabataş önünde durdurulmuştur. Bunlardan biri zahire yüklüdür. Diğerleri boştur.

Yunan vapurları zabıta ve muhafaza memurları tarafından nezaret altına alınmıştır. Mürettebatın kimse ile temasına müsaade edilmemektedir.

Umumî vaziyet

(Baş tarafı 1 inci sayfada)
müsait bulunmasından istifade ediyor demektir. Diğer taraftan vaktiyet Türklerin sakin bulunmuş oldukları bu yerlere tamamiyle Türkiyeden giden muhacirler yerleştirilmiştir. Hükümet kuvvetlerine teslim olan bazı askerlerin ifadesine atfen, General Komenosun pek şiddetli hareketinden dolayı muhacirlerin isyana iştiraktan vazgeçtiklerine dair Atinadan gelen haberler ihtiyatla telâkki edilebilir. Muhacirlerin Venizelist oldukları, bahusus Komenosun bunları asker etmek için şiddetli hareketleri dü-

gazetesi şunları yazıyor:
Venizelos başladığı gibi bitirmektedir. İhtilâl çıkarmak onun için ikinci tabiat haline gelmiştir. Bu defaki isyan memleketine faydalı olacak mıdır? Bu pek şüphelidir? Ne Yunanistanın, ne Avrupanın karışıklığı ihtiyacı yoktur. Dünya, ökonomi buhranı içinde yuvarlanırken siyasal buhran ona bir deva olacak değildir.

şünülürse itaat etmeleri şüphesiz gibi görülüyor.

Vakıta Kavalaların Generali karşı isyan edip ihtilâlcileri kovduklarına dair bir haber varsa da, bu, orada pek kesif olan tütün amelelerinin bir hareketi gibi telâkki edilebilir.

Denizde hâkim olan asi filo sunun Midilli adasını zaptettiği, Ipsara torpitosundan Komenosun yardım istediği düşünülürse bu asi general ile filo arasında irtibat bulunduğu anlaşılır.

Bugün Midilliye ele geçiren donanmanın yarın Sakız, Sisam gibi adalara da hâkim olması pek tabiidir.

Bununla beraber Bay Çaldaris, sü'ânîti iade edeceğinden emindir. Balkanların ve bilhas-sa Yunanistanın menfaati de bununla haimdir. Venizelosun, isyana iştirak etmediği ve ancak vaziyeti istikrar edecek bir kabine'nin isbatına gemesi için hükümetle anlaşma'nı hazır bulunduru-

Habeş imparatoru

(Baş tarafı 1 inci sayıfada)

rilmesini kabul etti. Adisababada başlayan müzakereler, İtalya Seferinin bir komisyon teşkili için talimat alması yüzünden duruyor. İtalyanın Afduh'daki kumandanı da bitaraf bir mntaka vüçda getirilmesi için talimat almadığını bildirdi. İtalyan hazırlıkları devam ediyor. Vaziyet bu şekilde devam ederse Cenevreye döneceğiz ve meselemizin müzakeresini geciktirmeye kabul etmiyeceğiz.

Sordum:

—Ordunuzu topladınız mı?

—Hayır Valvol hâdisesi üzerine bir tek askeri sinlâh altına çağırmadık. Tahşidat yaptığımız kat'iyen aslı yoktur. Bilâkis Valvol hâdisesi üzerine askerlerimizin gerilemesi için emir verdik. Devriyelerimizin İtalyan karakollarına yaklaşılmaması için kat'iyen emirler verilmiş bulunuyor. Mahalli kuvvetlerimizin, herhangi ilerlemeğe gelmeğe karşı gelmeğe kâfi görülmektedir. Onun için şimdilik bunları takviyeye lüzum yoktur.

İhtilâflı saha hakkındaki arzularımız nedir?

—Habeşistanın arzusu kendisine ait olan araziye malik olmaktır. Bu maksadı sulh yolu ile temin için her şey yapılacaktır. İsteklerimiz gayet basittir: Davamızın bitarafane dinlenmesi, ve menfaatlar olmyan bir hey'etin mes'uliyeti tayin etmesidir. Böyle bir hey'etin vereceği kararı dinliyeceğiz. Ve mes'ul olduğu tebeyün ederse mes'uliyeti yüklenmekten kaçınmıyacağız. Tahkikat yapılmasını memnuniyetle karşılıyor ve davamızda haklı olduğumuzu ispat edeceğimize emin bulunuyoruz.

Roma, 7 (A.A.) — Habeş hükümeti İtalyanın ileri sürmüş olduğu şartları kabul etmiş olduğundan Alual hâdisesiyle onu takip eden hâdiseler yüzünden ortaya çıkan ihtilâfın halli için icra edilecek müzakereler esasında karakol müsademeleri vukuuna mani olmak maksadiyle Somalî hududunda bir bitaraf mntaka ihdasına müteallik muvakkat bir itilâf-name akdedilmiştir.

Mesina, 7 (A.A.) — "Ganj", vapuru Şarkî Afrikaya bir piyade alayı, bir çok batarya top, bir istihkâm bölüğü ve mühimmat götürmüştür.

Cenova, (A.A.) — Torino ve Milanodan 900 tayyare askeri gelmiş ve Kaliforniya vapuruna binmiştir. Bu vapur saat 22 de Afrikaya hareket edecektir.

Şu yolundaki beyanatıyla "Biz isyanı bastırırız, milletin umami reyine müracaat ederiz, onun arzu ettiği kabine hükümete geçer,, tarzındaki sözleri ihtilâfçilerin anlaşmak taraftarı olduğuna gösteriyorsa da Çaldaris, gazetecilere olan tahriri beyanatıyla bunu kabul etmiyerek memlekete daimî bir sükân ve asayiş getirmek için bugünkü vaziyeti ihdas edenlerin başlarını ezeceğini bildiriyor.

Ne suretl olursa olsun Yunanistanın daimî bir sükân içinde çalışması Balkanlar sulhü için en ziyade arzu edilen bir şeydir. Bu arzunun Kondilisin şarkî Makedonyada ihtilâfçileri mutlak surette ezerek Çaldaris hükümetine karada tamam bir hâkimiyet temin ettikten ve deniz kuvvetleri elinde bulunan Venizelosla bir muvazene hasul eyledikten sonra tahakkuk edeceği kanaatindeyiz.

Kamutay, İsmet İnönü hükümetine itimat et

(Baş tarafı 1 inci sayıfada) gına, güven havasının yurdun imarı ve yurttaşın refahı için birinci şart olduğuna inanıyoruz. (Alkışlar.)

Ökonomi alanında zamanın şartları ve istekleri gittikçe zorlaşmakta olduğunu görüyoruz. Biz, ülkenin ödeme kabiliyetini kolaylaştıracak bir ticaret sisteminin takip etmeğe mecburuz. Diğer taraftan memleket dahilinde istihsalı ve istihlâki artıracak yeni ve geniş faaliyetleri teşvik etmeyi lüzumlu görüyoruz. Sana-yileşmeye verdiğimiz ehemmiyet, her zamandan ziyade artmıştır. Yeni bir ekonomi karar alarak yüksek heyetinize arzeder ki, hükümet smal mamulâtımız dahilinde istihlâkını arttırmak için güzel tedbirler almaya karar vermiştir. (Alkışlar). Şeker, kömür, çimento gibi mahsullerin fiyatları üzerinde esaslı indirmeler yapılarak bunların içinde sürümleri arttırılacağını sanyo-

Hükümet, hem genel hizmet veya şirket masraflarını indirerek hem yerli ürün ve mamullerin bedellerini ucuzlatarak yurda yeni ve esaslı bir genlik açılacağına inanıyor.

Deniz nakliyesini ıslah etmek ve yenilemek ve umumiyele tarifeler üzerinde ucuzluğa ve kolaylığa gitmek yolumuzdur.

Demir yollarının devlet elinde bulunmasının faydaları her gün daha ziyade anlaşılmalıdır. Nakliyede ucuz ve ekonomik işletmeyi iltizam ediyoruz.

Yakın komşularımızla iyi geçinmek siyasetimizdir..

Sayın sayımlar,

Dışarı siyasada sulh ve emniyeti korumak ve teşkilâtlandırma için bütün kudretimizle çalışıyoruz. Dostlarımıza, taahhütlerimize sadakat ve genel olarak yakın komşularımızla iyi geçinmek için elimizden gelen her şeyi samimiyetle yapmak, siyasetimizdir. (Bravo sesleri). Bu siyasetin ana çizgileri içinde uluslar arası hâdiselerini dikkatle takip ediyoruz. (alkışlar).

Sovyet ittihadiyle münasebetlerimiz her zamandan ziyade sıcak bir dostluk içindedir. (Sürekli alkışlar) Sovyet sanayiinin güzel eserleri sanayileşme hayatımızda ebedî dostluk hatıraları olarak yükselmektedir. Büyük Sovyet ittihadiyle yakın ve samimi dostluğumuz, gerek siyaset alanında ve gerek diğer her alanda her gün daha ziyade kuvvetlenmekte ve genişlemektedir. (Bravo sesleri, alkışlar).

Balkan paktının uluslar arası sulhü için büyük kıymeti her münasebetle parlak bir surette kendini göstermektedir. Müttefikler taahhütlerine sadıktırlar. Müttefikler birbirinin emniyetini kendi emniyetleri gibi tutmak zihniyetindedirler. (Alkışlar).

İranla aramızda mevcut olan dostluk ve güven siyasası mutlu bir surette ilerlemektedir. Dost memleketin tesanüt ve muhabbet havasını zikretmek, benim için gerçekten bir kıvançtır. (Alkışlar).

Afgan devleti ile aramızda ötedenberi devam edegelen samimi dostluğumuz tabii bir surette inkişaf etmektedir. (Alkışlar).

Bulgaristan ile münasebetleri-

mizin dostça mahiyetinin delillerini bu komşu memleketin büyük salâhiyetli ağızlarından işitmek, Türk ulusunca yüksek değeri ile takdir edilmektedir. Aramızda iyi geçinmek, dostluğu arttırmak ve Balkanlarda sulhün muhafazasında müşterek büyük menfaatlerimizi görmek niyetlerimiz, ki, karşılıklı olduğuna şüphe etmiyoruz, geniş ve güzel tatbikata namzet bulunmaktadır. Balkan devletleri arasında biribirinin saadetini özlemek zihniyeti istikbal için hayırlı bir müjde olmasını dileriz.

Diğer büyük devletler ve diğer münasebetlerimiz, dostane inkişafını takip etmektedir.

Sayın ve sevgili sayımlar,

Bizi çalışmamızda teşvik etmek kararında iseniz, bunu reylerinizle göstermenizi dileriz. (Şiddetli alkışlar)..

Halil Menteş söylüyor..

İsmet İnönünün sürekli alkışlarla karşılanan bu nutkundan sonra söz alan Halil Menteş (Zmir) "İsmet İnönünün on yıllık başkanlığı esnasında memlekete yapmış olduğu büyük hizmetleri görüp te takdir etmemek için insanın menfur bir ihtirasın zebunu olması lâzımdır,, diye başladığı sözlerinde daha iyi bir programla daha faydalı neticelerin alınıp alınmayacağı cihetinin münakaşaya götüreceğini işaret ederek "Fakat, demiştir, şu muhakkaktır ki, devletin işleri büyük bir hulus ve derin bir vatanperverlik ve büyük bir dirayetle sevk ve idare edilmiştir.

Halil Menteş sözlerine devam ederek İsmet İnönünün memlekete yaptığı en büyük hizmetin teşkilâtı esasının tesbit ettiği demokrasi esaslarında sebat ederek ütöpik doktrinler üzerinde beşeriyete yeni nizamlar bulmak üzere şurada, burada vukubulan tecrübelerle devletin siyasasını kap tırmamış olmasındadır.

Halil Menteş bundan sonra devletin iktisadiyatındaki rolüne temas ederek devletin eski görevlere göre bir emniyet jandarması bir emniyet muhafızı olmaktan çıktığı iktisadiyatı amme menfaatinin muhafazasında hakem rolünün devletin elinde bulunduğunu işaret etmiş ve devletin hususî teşebbüslerin yapmıyacağı büyük işleri üzerine alması ve bu ihtiyacı önlemesinin zarurî olduğunu ve binaenaleyh devletin iktisadi siyasada fabrikalar kurmasında fayda bulunduğunu söylemiştir.

Hatip sanayi istihlâkını genişletmek için müracaat edileceği bildirilen tedbirler yanında gaz ve tuz fiatlerinin indirilmesi gibi alınmasında zaruret bulunan diğer bazı tedbirlerin de hükümetçe göz önünde bulundurulması hususunda bazı temennilerde bulduktan sonra sözlerini bitirirken harici siyasaya da temas ederek demiştir ki:

"Harici vaziyet itibariyle arzedilen manzara hakikaten iftihar değer bir manzardır. Bu manzara şudur. Artık yeni Türk devleti başka devletlerin etrafında bulunan bir peyik değildir. Kendi mukadderatına dayanan müstakil bir kudret rolü oynamaktadır. Sözlerimi burada bitiriyorum. Başvekilimize ve hükümetimize yeni muvaffakiyetler temenni ediyorum.,,

İsmet İnönünün en katla sözü..

Manisa sayımlı Refik Şevket İnce de içinde bulunduğumuz ve yaşadığımız devrin icaplarını gene kendi ifadeleriyle yurdun refahı, yurttaşın saadeti diye iki fıkra ile hülâsa eden ve bu emelle devlet makinesini yürüteceğini vadeden bir Başvekil her halde her vatandaşın itimat etmesi gayet tabiidir, diye başladığı sözlerinde İsmet İnönünün her sahada başardığı büyük işleri ve memleket iktisadiyatını tanzim için alınmış olan tedbirlerin verdiği iyi neticeleri saymış ve temas ettiği siyasamızın ana hatlarını vasıflandırarak demiştir ki:

"Sözünün eri olmağı millî şiarının başında tutan Türk milletinin bütün muahedelere, mukavelelere, antantlara karşı bağlılığı yolundaki İsmet İnönünün sözü milletimizin huzurunda verilmiş en kuvvetli sözdür.

Binaenaleyh biz bu sözü söyleyen İsmet İnönünün dahili ve harici siyasetine yürekten ve candan itimadımızı göstermeğe hazırız. (Şiddetli alkışlar).

Konya sayımlı General Ali Fuad Cebesoy da tuttuğu yapıcı yolda yürüdüğünden dolayı evvelâ hükümeti şerik etmek istediğini söyleyerek bugün ve bundan evvel okunan programların tekmiil hitiyaçları tamamiyle karşılayacak ve tatmin edecek mahiyette görmediğini kaydettikten sonra demiştir ki:

"Maamafih şunu da ilâve etmek isterim ki, şu içinde yaşadığımız ahval ve vaziyet içerisinde hiç bir devlet kabinesinin milletinin bütün eksiklerini ikmal edecek bir program yapıp tatbik edeceğini kimse zannedemez. Bahusus bizim bir tekemmül devresi geçirdiğimiz nazarı itibara almırsa belki bu sözlerimde bir isbat olur.,,

General Ali Fuad, hükümetin harici siyasa ve yurd müdafaası hakkındaki kısıkanlığın ve tedbirlerine müzahir olduğunu işaretten sonra idari, mali ve ekonomik şahsi bazı noktaî nazarları bulunduğunu, fakat bugün için onların münakaşasının yersiz olacağını zamanı geldiğinde bunlara ait fikirlerini söyleyeceğini işaret ederek "Bugün en büyük temennim demıştir, hükümetimizin muvaffakiyeti ve güttüğü yolda daima ileriye doğru gitmesidir.,,

Muğla sayımlı Hüsnü Kitapçı da Kamutayın icra salâhiyetini General İsmet İnönü gibi mümtaz bir devlet ricel tevdiinden dolayı Atatürke minnet ve şükranlarını arz etmekle söze başlıyorum. Çünkü bu sayede vereceğimiz reyleri zevkle vermek imkânını bize bahşetmiştir. Diye başladığı sözlerinde "İsmet İnönü demiştir: "Atatürk tarafından kendisine tevdi edilen vazifeleri lâyikiyle kavramış ve bu enerji kaynağından en iyi istifade etmesini bilmiş bir ricel devlet olduğuna bu millet yüzlerce sene süren karabahtını İnönünde yenmekle isbat etmiştir.,,

Sayımlar, Başbakanın askerlik ve siyasa hayatındaki büyük muvaffakiyetlerinin bir krokisini yaptıktan sonra bu sahalarda elde ettiği muvaffakiyetlerin her birinin bir devlet adamını tarihe

mal etmeğe kâfi gelebileceğini söylemiştir.

Bu beyanattan sonra tevekül kürsiye gelen Başvekil İnönü'nün hatiplerini söyledikleri sözlerle karşı minnettarlığını göstermiş ve bu sözleri daha ziyade çalışmak için bir teşvik saydığını ilâve etmiştir.

İlk kadim sayımlar olarak kürsiye çıkan Erzurum sayımlı İsmet İnönü'nün itimat beyan eden sayımlar arasında kadınlarımızın bulunmak onurunun verilmesi olmasından dolayı duyduğumuz heyecanı güzel bir nutuk ile ifade etmiş ve bunu müteakip reylerimize racaat olunmuştur.

Başkan Abdülhalik Rıza Reylerin tasnifi neticesinde İsmet İnönü'nün itimat beyanını reyleri ile bildirdiğini bildirmiştir.

Bunun üzerine kürsiye çıkan Başbakan, Kamutaya teşekkülünü şu sözlerle ifade etmiştir:

"Hükümet yükünün her türlü de ağır olduğu zamanlardayız. Zin hükümetiniz de çok ağır yükü müzaheretinizle, yardımınızla, yol göstermenizle taşıyabilecektir. Yüce güveninizle devletin li olmak için çok çalışacağız.,,

Başbakanın bu beyanatı sayımların sürekli alkışlarıyla karşılanmıştır.

Meclis pazartesi saa 14 de toplanacaktır.

Bulgaristanın şikâyeti

Baş tarafı birinci sayıfada

Bulgar mürahhası Antonov'un, Bulgarlara göre İsmet İnönü'nün Bulgar hududunu ihlal etmekte oldukları tahşidatı için verilen muhtırada deniliyor.

Bir seneden beri Türkiye'deki asker miktarını mühim bir mertebe takviye etmektedir. Trakya'da iki yeni piyade fırkasıyla den fazla topu hamil bir kuvveti gönderilmiştir.

Ankara hükümeti bu tahşidat hakkındaki istihzaa sınırlı Çanakkale boğazını maksadiyle hareket ettiğini söylemekle mukabele etmektedir.

Geçen kânunusanide asker kuvvetlerinin tezyidine gene devletin edilmiş ve Bulgar hududunda tek bir yerde yeni bir fırka konuşulmuştur. Hududun etrafında bulunan bütün Türk köyleri dakikada piyade ve topçu kuvvetleriyle doludur. Bir çok mühim mat, erzak ve elbise depoları kurulmuştur.

Adeta bir harp arifesindeymiş gibi gösterilen bu hararetili faaliyet meydanında Trakya ihtiyat kuvvetinin üçte biri silâh altına alınmıştır ve buna İstanbuldan ve Anadoludan gönderilen rakkamla 23 bin yeni efrad ilâve olunmuştur. Edirne'de gayri muntazam teşkilat teşkil edilmektedir. Trakya'daki zabıtların ve neferlerin izinleri kısıtlanmıştır.

Muhtıra en nihayet gerek asker ve gerek Trakya ahalisi arasında şiddetli bir propaganda yapılmakta ve Türk matbuatının Bulgaristana hücum etmekte olduklarını kaydetmektedir.

Bulgarista iki sınıfı silâh altına çağırıyor

Sofya, 7 (A.A.) — Anadolunun ajansının hususî muhabiri bildiriyor:

Bulgaristan hükümetinin sınıf askeri silâh altına çağırıldığı

Atatürk'ün Nutku Türk harflerile basıldı 3 Cildin Fiyatı 600 Kuruştur

Reisicumhur Atatürk'ün 927 yılında, Cumhuriyet Halk Fırkası büyük kongresinde söyledikleri tarihi nutuk Devlet matbaası tarafından Türk harflerile zarif bir şekilde yeniden basılmıştır. Nutuk, üç ciltten mürekkeptir ve bu kitaplar bir arada mukavvadan bir kutu içerisinde konularak satışa çıkarılmıştır.

Üç cildin değeri (600) kuruştur.

VAKIT'in Türkiye'nin her tarafında bulunan bayilerinden de bu tarihi ve çok kıymetli eseri tedarik mümkündür.

Müracaat yeri — "VAKIT", İstanbul — Ankara caddesi

2830 kilo sarı sabunlu kösele Askerî Fabrikalar U. Müdürlüğünden;

Tahmini bedeli 5660 lira olan yukarıda miktarı yazılı sarı sabunlu kösele askerî fabrikalar satılma komisyonunca 23 mart 935 tarihinde Cumartesi günü saat 15 te kapalı zarfla satın alınacaktır. Şartname bedelsiz olarak komisyondan verilir. Taliplerin muvakkat teminat olan 424 lira 50 kuruşu havi kapalı zarflarını mezkûr gün saat 14 te kadar komisyona vermeleri ve ken dilerinin de 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 maddelerindeki vesakle aynı günde ve muayyen saatte komisyona müracaatları. (1194)

Kiralık Daireler

Posta ve Adliye binasına en yakın yerde Ankara caddesinde Orhanbey hanında Matbuat Cemiyetinin bulunduğu kat oda oda dahî kiraya verilecektir. Cemiyetlere, avukatlara, hekimlere, gazete, mecmua idarelerine mükemmel daireler...

.. VAKIT idare evine müracaat ..

Üsküdar Halk Spor Kulübünden :

Klübümüzün senelik kongresi 22 Mart 935 Cuma günü saat 14 te klüp binasında alelâde olarak yapılacağından, azanın gelmeleri

SPOR POSTASI

Memleketimizde ve ecnebi memleketlerinde bütün spor ve gençlik hareketlerini ve sporcu gençliğe verilmesi lâzım gelen yeni şekiller hakkındaki yazıları muntazaman takip etmek isteyenler münhasıran SPOR POSTASI'ni okumalıdır. Her yerde fiyatı 5 kuruştur. mutlak okuyunuz. (1221)

İstanbul Belediyesi İlanları

- 1 — Yerli kokların toptan fabrika teslimi âzamî on altı buçuk perakende on sekiz buçuk liraya, ve Alman koklarının toptan antrepo teslimi yirmi bir buçuk liraya satılması İktisat Vekâletince muvafık görülmüş ve keyfiyet alâkadarlara tebliğ olunmuştur.
- 2 — Şehir dahilinde perakende kok satan tüccarların satacakları koka mağazada dökme olarak ecnebi kokunun tonuna 24 lira yerli kokunun tonuna on dokuz lira azamî fiyat konulmuştur.
- 3 — Yukarıda yazılı fiyatlarda muamele vergisi dahil, çuval ve nakliye ücretleri hariçtir. Bu fiyatlardan yüksek fiyatlarla satış yapanlar hakkında 1913 No. lu men'î ihtikâr kanununun cezaî hükümleri tatbik olunacaktır. Fazla fiyat istendiği takdirde alâkadarların en yakın belediye dairesine haber vermeleri ilân olunur. (1221)

Kadıköy ikinci sulh hukuk hâkimliğinden:

Mahkememizce terekesine el konulmuş olan ölü Doretaya namı diğer Zoratelya'ya ait Beyoğlu Hüseyin ağa mahallesinde Yoğurthane sokağında kâin 19 numaralı hane 10/Nisan/935 tarihine müsadif çarşamba günü saat ondan on iki de dosyasında mevcut şartname sine yazılı şerait dairesinde açık artırma suretile satılacağından talep olanların mezkûr hanenin kıymeti muhammesi olan 1620 liranın % 7,5 nisbetinde pey akçe taahhüdünü havi mektup ile yevmi ve saati mezkûrda mahkemede zabı vücut etmeleri ve aleni müzayedede neticesinde kıymeti muhammesinin % 75'i bulunduğu tak-

dirde en fazla bedel veren zatın üstüne bırakılacağı ve bu parayı bulmadığı surette en son arttırmanın taahhüdü üzerine baki kalmak şartile müzayedede temdit olunarak 25/Nisan/935 tarihine müsadif perşembe günü saat 10/12 de en fazla bedel verenin uhdesine ihale kılınacağı ve ipotek sahibi alâkadarların gayrimenkul üzerindeki haklarının hususile faiz ve masrafa dair olan iddialarını evrakı müsbiteleriyle 20 gün içinde mahkememize bildirmeleri ve aksi takdirde hakları tapu sicilleriyle sabit olmadıkça satış bedelinden hariç kalacaktır.

Mecburiyetin irtifak hak sahiplerine şamil olacağı ilân olunur. (5703)

İstanbul Kumandanlığı Satılma Komisyonu İlanları

1 — 13/2/935 tarihinde pazarlığı yapılmak üzere kıt'at ihtiyacı olan 1920 kilo hafif, 17120 kilo ağır benzin ve 420 kilo saf gazın pazarlığından sarfı nazar edilerek kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur.

2 — Benzinlerin beher kilosu nun tahmin bedeli 34 ve saf gazın kilosunun tahmin bedeli 30 kuruştur.

3 — İhalesi 20/Mart/935 çarşamba günü saat 15 tedir. İstekliler şartnamesini her gün öğleden evvel Fındıklıda satılma komisyonunda görebilirler.

4 — Eksiltmeye gireceklerin 496 lira 10 kuruşluk teminat mektupları veya makbuzları ve kanunun 2, 3 cü maddelerindeki vesikalarla birlikte teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evveline kadar komisyona vermeleri (1083)

***

1000 kilo Asit Asetil salisilik açık eksiltmeye konmuştur. İhalesi 10 mart 935 pazar günü saat 16 dadır. Tahmin edilen bedel 3120 liradır. İstekliler şartnamesini Fındıklıda İstanbul Kumandanlığı Satılma komisyonunda görebilirler. Eksiltmeye gireceklerin 234 liralık teminat makbuz ve Ticaret odalarına kayıtlı olduklarına dair vesikalarile birlikte vaktinden evvel komisyonda hazır bulunmaları. (414) (888)

***

Muhtelif numaradan 40,000 kutu kat küt kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur. İhalesi 10 mart 935 pazar günü saat 15,30 dadır. İstekliler şartnamesini Fındıklıda İstanbul kumandanlığı Satılma komisyonunda görebilirler. Eksiltmeye gireceklerin 660 liralık teminat makbuz veya mektup ve kanunun 2,3 cü maddelerinde yazılı olan vesikalarile birlikte teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat evveline kadar komisyona vermeleri. (413) (889)

***

22 Kalem sıhhi malzeme kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur. Tahmin edilen bedel 8380 iradır. İhalesi 11 mart 935 pazartesi günü saat 15 tedir. İstekliler şartnamesini Fındıklıda İstanbul kumandanlığı satılma komisyonunda görebilirler. Eksiltmeye gireceklerin 629 liralık teminat makbuz veya mektup ve kanunun 2, 3 cü maddelerinde yazılı olan vesikalarile birlikte teklif mektuplarını ihale saatinden en az bir saat evveline kadar komisyona vermeleri. (416) (890)

***

25 kalem tıbbi ecza kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur. İhalesi 10 mart 935 pazar günü saat 15 tedir. İstekliler şartnamesini Fındıklıda İstanbul Kumandanlığı Satılma komisyonunda görebilirler. Eksiltmeye gireceklerin 713 liralık teminat makbuz veya mektup ve kanunun 2, 3 cü maddelerinde yazılı olan vesikalarile birlikte teklif mektuplarını ihale saatinden en az bir saat evveline kadar komisyona vermeleri. (412) (891)

***

7 kalem ilaç açık eksiltmeye konmuştur. İhalesi 10 mart 935 pazar günü saat 16,30 dadır. İstekliler şartnamesini Fındıklıdaki İstanbul kumandanlığı Satılma komisyonunda görebilirler. Eksilt-

Dün ve Yarın Kitapları

Dünyanın en çok tanınmış ve beğenilmiş eserleri
Yurdumuzun en salâhiyetli bilginleri elile
güzel dilimize çevrilmiştir.

Yirmi kitabı birden edinmek ve çok değerli bir kütüphaneye sahip olmak istiyorsanız

Dün ve Yarın Tercüme Külliyyatı'na Abone olunuz .

Bu külliyata abone olmak için müracaat etmekte olan okuyucularımıza bir kolaylık olmak üzere abone şartlarını yazıyoruz.

Abone şartları: Onar kitaplık 1 inci serinin fiatı "636", ikinci serininki "504," kuruştur.

Ödeme şartları: Birinci seri için "236", ikinci seri için "204," kuruş peşin alınır. Kalan kısımlar her ay bir lira ve rilmek üzere taksite bağlanır.

— Hangi seriye abone olursanız olunuz, peşin alınacak parayı gönderir göndermez on kitabı birden alırsınız. Kitaplar taşradaki okuyucularımızın adlarına yollanır. Posta parası alınmaz. —

Abonelerin — taksitleri gününde ödiyeceklerine dair — memursa daire müdürüne imza ettirecekleri bir taahhüd mektubu göndermeleri lâzımdır. Memur olmıyanlar bu mektubu bir esnaf veya tüccara imza ettirebilir.

Bu çok değerli külliyata abone olmakta acele ediniz.

Müracaat yeri - Vakıf Matbaası - Ankara caddesi. — İstanbul

Kasnak Kayışları

Askerî Fabrikalar U. müdürlüğünden:

Tahmini bedeli 85,400 lira olan yukarıda yazılı kasnak kayışları 12 mart 935 tarihinde Salı günü saat on beşte Askerî Fabrikalar Satılma komisyonunca pazarlıkla satın alınacaktır. Tediye şartlarında değişiklik yapılmıştır. Şartname 427 kuruş mukabilinde komisyondan verilir. Taliplerin muvakkat teminat olan 5520 lira ve 2490 numaralı kanunun 2 ve 3 maddelerinde yazılı vesakle mezkûr gün ve saatte komisyona müracaatları. (1160)

Yeni Çıktı

Değişişler

OVID

S. Z. AKTAY

Ovid eski Romanın en büyük klâsik şairidir. Değişişler büit n orta çağları kaplıyan şairin en ünlü ve en özlü eseridir. 18 Forma — 75 kuruş

Dağıtma Yeri — Vakıf Matbaası — İstanbul

meye gireceklerin 163 liralık teminat makbuz ve Ticaret odasına kayıtlı olduklarına dair vesikalarile birlikte vaktinden evvel komisyonda hazır bulunmaları. (411) (892)

***

10 kalem ilaç kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur. İhalesi 11 mart 935 pazartesi günü saat 14,30 dadır. Tahmin bedeli 11325 liradır. İstekliler şartnamesini Fındıklıda İstanbul kumandanlığı Satılma komisyonunda görebilirler. Eksiltmeye gireceklerin 850 liralık teminat makbuz veya mektup ve kanunun 2, 3 cü maddelerinde yazılı olan vesikalarile birlikte teklif mektuplarını ihale saatinden en az bir saat evvel komisyona vermeleri. (415) (893)

***

25 kalem sıhhi malzeme kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur. Tahmin bedeli 8469 liradır. İhalesi 11 mart 935 pazartesi saat 15,30 dadır. İstekliler şartnamesini Fındıklıda İstanbul Kumandanlığı Satılma komisyonunda görebilirler. Eksiltmeye gireceklerin 636 liralık teminat makbuz veya mektup

ve kanunun 2, 3 cü maddelerinde yazılı olan vesikalarile birlikte teklif mektuplarını ihale saatinden en az bir saat evveline kadar komisyona vermeleri. (417) (894)

***

İstanbul Levazım âmirliği emrindeki yiyecek ambarının tamiratının eksiltmesi 12/Mart/935 salı günü saat 11 re bırakılmıştır. Keşif bedeli 183 lira 50 kuruş olup muvakkat teminatı 14 liradır. Keşif ve şartnamesini hergün öğleden evvel Fındıklıda Satılma komisyonunda görebilirler. İsteklilerin teminatı muvakkate makbuzları ticaret odasına kayıtlı olduklarına dair vesikalarile birlikte vaktinden evvel komisyonda hazır bulunmaları. (1179)

***

Gümüşsuyu hastanesindeki hastalar ile efradın 22/İkincikanun/935 gününe ait 176 kilo 700 gr. ekmeği için hastanece yazılıp işe zabiti tarafından kaybedilen 35 cilt 1701 numaralı Ayniyat tesellüm makbuzunun yerine diğeri verileğinden hükmü olmadığı ilân olunur. (1222)

Diş ve baş ağrıları için en faydalı ve tesirli ilaçtır. 1-6-12 adetlik dört köşe madeni kutularda her eczanede bulunur.

Bayramda

Hilâliahmer Gazetesi

Birinci gün akşamı, ikinci, üçüncü ve dördüncü günleri sabah olmak üzere dört nüsha çıkacaktır.

Bayram günlerinde bütün Türkçe gazeteler yerine yalnız Hilâliahmer gazetesi çıkacağından, Hilâliahmer gazetesine ilân verecek ticarethane ve müesseseler, azamî istifade görecekler ve aynı zamanda Hilâliahmer Cemiyetine yardımda bulunmuş olacaktırlar.

İlân ücreti: Son sayfalarda santimi 30 kuruştur.

Müracaat yeri: Hilâliahmer Merkezi veyahut Ankara caddesinde Kahramanzade hanında İlâncılık Şirketi.

Telefon 20094 — 5 —

Istanbul 7 inci İcra Memurluğundan :

Emniyet Sandığına

250 lira mukabilinde birinci derecede ipotekli olup paraya çevrilmesi-ne karar verilen ve tamamına 849 lira kıymet takdir edilen Fa-tihde Hacı Ferhat mahallesinde Hacı İshak sokağında eski 52 mükerrer yeni 4—6 numaralarla murakkam maa bahçe ahşap bir hanenin tamamı açık arttırmaya vaz edilmiştir. Arttırma peşindir. Arttırmaya iştirak edecek müşterilerin kıymeti muhammeninin %7,5 nisbetinde pey akçesi veya millî bir bankanın teminat mektubunu hâmil olmaları icap eder. Müterakim vergi, tanzifat tenviriyi ve vakıf borçları borçluya aittir. Arttırma şartnamesi 16-3-935 tarihine müsadif cumartesi günü da irede mahalli mahsusuna talik edilecektir. Birinci arttırması 10-4-935 tarihine müsadif Çarşamba günü dairemizde saat 14 ten 16 ya kadar icra edilecek, birinci arttırmada bedel, kıymeti muhammeninin %75 ini bulduğu takdirde üstte bırakılır. Aksi takdirde son arttırmanın taahhüdü baki kalmak üzere arttırma on beş gün daha temdit edile-rek 25-4-935 tarihine müsadif Perşembe günü saat 14 ten 16 ya kad ar dairede yapılacak ikinci arttırma neticesinde en çok arttırmanın üst ünde bırakılacaktır. 2004 numaralı İcra ve İflâs kanununun 126 mcr m addesine tevfi kan hakları tapu sicilleriyle sabit olmıyan ipotekli alac aklarla diğer alâkadarların ve irtifa hakkı sahiplerinin bu haklarını ve hususile faiz ve masarife dair olan iddialarını ilân tarihinden itiba ren 20 gün zarfında evrakı müsbitelerile birlikte dairemize bildirme leri lâzımdır. Aksi takdirde hakları tapu sicilleriyle sabit olmıyanlar satış bedelinin paylaşmasından harîç kalırlar. Daha fazla malûmat al mak isteyenlerin 934/3530 numara-lı dosyada mevcut evrak ve mahal len haciz ve takdiri kıymet raporu-nu görüp anlıyacıkları ilân olunur. (1202)

Büyük

Tayyare Piyangosu

18. ci Tertip 5. ci Çekiş 11. Mart 1935 dedir.

Büyük İkramiye : 30.000 Liradır

Ayrıca 10.000, 4.000, 3.000 liralık ikramiyeler ve 20.000 liralık mükâfat vardır.

Istanbul Evkaf Müdürlüğü İlanları

Kira Uzu

- 1 — Anadolu Hisarında Barutane caddesinde oda 936 bitimine
  - 2 — Anadolu Hisarında Barutane caddesinde dükân 936 bitimine
  - 3 — Hubyar, Yeni Postane karşısında Kazasker vak-fından arsa 937 bitiminde
- Yukarıda yazılı mahaller sıralarında yazılı uzlarla kiraya veril-mek üzere arttırması uzatılmıştır. Tutmak isteyenler 11/3/935 pazartesi günü saat on beşe denli Evkaf müdüriyetinde vakıf akarlar kalemine gelmeleri. (1196)

Asliye mahkemeleri yenileme bürosundan:

Davacı — Ahmet Nadir ile dava olunan Galatada yazıcı sokağında Boton hanında 4 No: da Kohen arasındaki davanın yenilenmesi sırasında: Dava olunan Kohenin ikametgâhının meçhul bulunduğu mübaşirin verdiği meşruhattan anlaşılması ilânen tebliğat icrasına karar verilmiş bulunduğundan tebliğatın yapılacağı 11/5/935 saat 14 de büroda hazır bulunması lüzumu tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur.

Istanbul dördüncü icra memurluğundan:

Bir borçtan dolayı mahcuz olup paraya çevrilmesine karar verilen ev eşyası 11/3/935 günlemesine rastlıyan pazartesi günü saat 9,30 dan 10,30 a kadar Nişantaşında Nişantaşı apartmanında açık arttırma ile satılacağından isteklilerin satış günü adı geçen saatte, mahallindeki memuruna müracaatları ilân olunur. (5710)

Göz Hekimi Dr. Şükrü Ertan

Babiâli, Ankara caddesi No. 60
Telefon: 22566
Salı günleri meccanendir..

Sahibi: ASIM US
Neşriyat Müdürü:
REFİK Ahmed SEVENGİL
VAKIT Matbaası — İstanbul

Kara Gölge

Dördüncü kitab

Mavi Portakal

Fiyatı 5 Kuruştur

Bu meraklı ve heyecanlı romanlar serisinden her on beş günde bir kitap neşro unur.

Her kitab başlı başına bir romandır.

Şimdiye Kadar Çıkanlar :

Numara	1	Bir Mühim Cinayet
"	2	Sarı Saçlı Adam
"	3	Asılmış Kadın
"	4	Mavi Portakal

Tevzi Yeri : Vakıf Matbaası — Ankara Cad. İstanbul

İnhisarlar U. Müdürlüğünden:

15,000 kilo Baş ipi
14,000 kilo Bel ipi.

Yukarıda nev'i ve miktarları yazılı ipler 26/3/935 tarihine müsadif Salı günü saat 14 te pazarlıkla satın alınacaktır. Talip olanların % 7,50 muvakkat güvenme parasıyla birlikte Cibalıde alım ve satış komisyonuna müracaatları. (1122)

4063 adet muhtelif şişe: Kabataş satış reklâm şubesi ambarında Ateş tuğlası: Paşabahçede idaremize ait arsada yıkılmakta olan harap cam fabrikasından çıkacak olan tuğlaları şartnamesi mucibince ton itibariyle satılacaktır.

Yukarıda yazılı iki kalem malzeme pazarlık suretiyle satılacağından isteklilerin 12/3/935 Salı günü saat 14 te % 15 güvenme parasıyla Cibalıde levazım ve mübayaat şubesi sine müracaatları. (1122)